Povești nemuritoare

EDITURA ION CREANGĂ

Poveşti nemuritoare

53

Coperta:
CARMEN STĂNESCU

© EDITURA ION CREANGĂ S.A.
Poveşti nemuritoare, 52, 2000

Toate drepturile aparţin Editurii Ion Creangă.
Reproducerea integrală sau parţială a textului
este interzisă şi va fi pedepsită conform legii.

ISBN 973-25-0606-7

EDITURA ION CREANGĂ S.A.
Piaţa Presei Libere, nr. 1
Sector 1, Bucureşti
Tel.: 222 32 54
Fax: 223 11 12
ROMÂNIA

tYGRI book

Povești nemuritoare

Selecţie de Gh. Zarafu

EDITURA ION CREANGĂ – BUCUREŞTI, 2000

Balaurul cu şapte capete

A FOST ODATĂ ca niciodată etc.

A fost odată într-o ţară un balaur mare, nevoie de cap. El avea şapte capete, trăia într-o groapă, şi se hrănea numai cu oameni. Când ieşea el la mâncare, toată lumea fugea, se închidea în case şi sta ascunsă până ce-şi potolea foamea cu vreun drumeţ pe care îl trăgea aţa la moarte. Toţi oamenii locului se tânguiau de răutatea şi de frica balaurului. Rugăciuni şi câte în lună şi în soare se făcuseră, ca să scape Dumnezeu pe biata omenire de acest nesăţios balaur, dară în deşert.

Fel de fel de fermecători fuseră aduşi, însă rămaseră ruşinaţi cu vrajele lor cu tot.

În cele din urmă, dacă văzu împăratul că toate sunt în deşert, hotărî ca să dea pe fiica lui de soţie şi jumătate împărăţia sa acelui voinic,

care va scăpa ţara de această urgie, şi dete în ştire la toată lumea hotărârea sa.

Iară după ce se duse vestea în ţară, mai mulţi voinici se vorbiră să meargă împreună la pândă şi să mântuiască ţara de un aşa balaur înfricoşat. Ei se înţeleseră între dânşii ca să facă un foc la marginea cetăţii, care era mai apropiată de locul unde trăia balaurul, şi în care cetate era şi scaunul împărăţiei, şi acolo să stea să privegheze pe rând câte unul, unul, pe când ceilalţi să se odihnească; şi, ca nu care cumva cela care ar fi de pândă să doarmă şi să vie balaurul să-i mănânce d-a gata, făcură legătură ca acela care va lăsa să se stingă focul să fie omorât, drept pedeapsă dacă va dormi când ar trebui să fie deştept.

Cu aceşti voinici se întovărăşi şi un om verde, pui de român, ştii colea, care auzise de făgăduinţa împăratului şi venise să-şi încerce şi el norocul.

Porniră, deci, cu toţii, îşi aleseră un loc aproape de groapă şi se puseră la pândă.

Pândiră o zi, pândiră două, pândiră mai multe zile, şi nu se întâmplă nimic. Iară când fu într-una din zile, cam după asfinţitul soarelui, pe

când era de rând viteazul nostru să pândească, ieşi balaurul din groapă şi se îndreptă către voinicii care dormeau pe lângă foc.

Viteazului care priveghea i se făcuse inima cât un purice, dară, îmbărbătându-se, se repezi, şi unde se aruncă, măre, asupra balaurului cu sabia goală în mână, şi se luptă cu dânsul, până îi veni bine şi, hârşt! îi tăie un cap, hârşt! şi-i mai tăie unul, şi aşa câte unul, câte unul, până îi tăie şase capete.

Balaurul se zvârcolea de durere şi plesnea din coadă, de te lua fiori de spaimă, viteazul nostru însă se lupta de moarte şi obosise, iară tovarăşii săi dormeau duşi.

Dacă văzu el că tovarăşii săi nu se deşteaptă, îşi puse toate puterile, se mai aruncă o dată asupra grozavului balaur şi-i tăie şi capul ce-i mai rămăsese. Atunci un sânge negru lăsă din ea, fiara spurcată, şi curse, şi curse, până ce stinse şi foc şi tot.

Acum ce să facă viteazul nostru, ca să nu găsească focul stins, când s-or deştepta tovarăşii lui, căci legătura le era ca să omoare pe acela care va lăsa să se stingă focul. S-apucă mai întâi şi scoase limbile din capetele balaurului, le băgă

în sân şi iute, cum putu, se sui într-un copac înalt şi se uită în toate părţile, ca de va vedea undeva vreo zare de lumină, să se ducă şi să ceară niţel foc, ca să-aţâţe şi el pe al lor ce se stinsese.

Cătă într-o parte şi într-alta şi nu văzu nicăiri lumină. Se mai uită o dată cu mare băgare de seamă şi zări într-o depărtare nespusă o schinteie ce abia licărea. Atunci se dete jos şi o porni într-acolo.

Se duse, se duse, până ce dete de o pădure, în care întâlni pe Murgilă, şi pe care îl opri în loc, ca să mai întârzie noaptea. Merse după aceea mai departe şi dete peste Miazănoapte, şi trebuia să o lege şi pe dânsa ca să nu dea peste Murgilă. Ce să facă, cum să dreagă ca să izbutească? O rugă să-i ajute a lua un copaci în spinare, care, zicea el, îl tăiase de la rădăcină; o învăţă el să se puie cu spatele să împingă, pe când el tot cu spatele la copaci de cealaltă parte va trage cu mâinile, ca să-i pice în spinare şi să-l ia să se ducă la treaba lui.

Miazănoapte, de milă şi de rugăciunea ce-i făcu, se puse cu spatele la copaciul care i-l arătă viteazul şi, pe când împingea, el o legă de copaci cobză şi porni înainte, că n-avea vreme de pierdut.

Nu făcu multă cale şi întâlni pe Zorilă, dară lui Zorilă nu prea îi da meşii a sta mult de vorbă, căci, zicea el, se duce după Miazănoapte, pe care o luase în goană. Făcu ce făcu şi-l puse şi pe dânsul la bună rânduială, ca şi pe ceilalţi şi se duse până ce ajunse la o peşteră mare, în care zărise focul.

Aici dete peste alte nevoi. În peşteră acolo trăiau nişte oameni uriaşi care aveau numai câte un ochi în frunte. Ceru foc de la dânşii, dar ei, în loc de foc, puseră mâna pe dânsul şi-l legară. După aceea aşezară şi un cazan pe foc cu apă şi se găteau să-l fiarbă ca să-l mănânce.

Dară tocmai când era să-l arunce în căldare, un zgomot se auzi nu departe de peştera aceea, toţi ieşiră, şi lăsară pe un bătrân de ai lor ca să facă astă treabă.

Cum se văzu viteazul nostru singur numai cu unchiaşul, îi puse gând rău. Unchiaşul îl dezlegă ca să-l bage în cazan, dară voinicul îndată puse mâna pe un tăciune şi-l azvârli drept în ochiul bătrânului, îl orbi, şi apoi, fără să-i dea răgaz a zice nici cârc! îi puse o piedică şi-i făcu vânt în cazan.

Luă focul după care venise, o apucă la sănătoasa, şi scăpă cu faţa curată.

Ajungând la Zorilă, îi dete drumul. După aceea o tuli la fugă şi fugi până ce ajunse la Miazănoapte, o dezlegă şi pe dânsa, şi apoi se duse şi la Murgilă pe care îl trimise să-şi vază de treabă.

Când ajunse la tovarăşii săi, ei tot mai dormeau. Nu începuse, vezi, încă a se arăta albul zilei, atât de lungă fu noaptea, fiindcă voinicul îi oprise cursul, şi aşa avu timp destul să colinde după focul care îi trebuia.

N-apucă să aţâţe focul bine şi tovarăşii săi, deşteptându-se, ziseră:

– Dară lungă noapte fu asta, măi vere.

– Lungă da, vericule, răspunse viteazul.

Şi se umflă din foale ca să aprinză focul.

Ei se sculară, apoi începură a se-ntinde şi a căsca, dară se cutremurară când văzură namila de lighioană lângă dânşii şi un lac de sânge cât pe colo. Zgâiră ochii şi cu mare mirare băgară de seamă că capetele balaurului lipseau, iară viteazul nu le spuse nimic din cele ce păţise, de teamă să nu intre ură între dânşii, şi se întoarseră cu toţii în oraş. Când ajunseră în cetate, toată lumea se veselea cu mic cu mare de uciderea balaurului, da laudă Sfântului că trecuse noaptea aia lungă,

mai ajunseră o dată iară la ziuă şi ridica până în naltul cerului pe mântuitorul lor.

Viteazul nostru, care văzuse şi el lipsa capetelor, nu se frământa deloc cu firea, fiindcă se ştia curat la inimă, şi porni către curtea împărătească, ca să vază ce s-o alege cu capetele fără limbi, căci el înţelesese că aici trebuie să se joace vreo drăcie. Pasămite, bucătarul împăratului, un ţigan negru şi buzat, se dusese d-a minune să vază ce mai ala, bala, pe la flăcăii ce stau la pândă. Şi dacă dete peste dânşii dormind şi peste dihania spurcată fără răsuflare, el se aruncă cu satârul de la bucătărie şi-i tăie capetele. Apoi merse la împăratul cu capetele şi i le arătă, fălindu-se că el a făcut izbânda.

Iară împăratul dacă văzu că se înfăţişează bucătarul curţii cu izbândă, făcu o masă mare, ca să-l logodească cu fie-sa, şi pusese în gând să facă o nuntă, unde să cheme pe toţi împăraţii.

Ţiganul arăta la toată lumea hainele sale pe care le umpluse de sânge, ca să fie crezut.

Când ajunse viteazul nostru la palat, împăratul cu voie bună şedea la masă, iară cioropina[1] sta în capul mesei pe şapte perne.

---

[1] Cioropină – (peiorativ, popular) ţigan (n. red.).

Cum ajunse la împărat, îi zise voinicul:

– Preaînălţate împărate, am auzit că oarecine s-ar fi lăudat către măria-ta că el ar fi ucis pe balaur. Nu e adevărat, măria-ta, eu sunt care l-am omorât.

– Minţi, mojicule, strigă ţiganul îngâmfat, şi poruncea slujitorilor să-l dea afară.

Împăratul, care nu prea credea să fi făcut ţiganul astă voinicie, zise:

– Cu ce poţi dovedi zisele tale, voinicule?

– Zisele mele, răspunse viteazul, se pot dovedi prea bine, porunciţi numai ca mai întâi să se caute dacă capetele balaurului, care stau colea la iveală, au şi limbile lor.

– Să caute, să caute! zise ţiganul.

El însă o cam băgase pe mânică, dară se prefăcea că nu-i pasă.

Atunci căutară şi la nici unul din capete nu găsiră limbă, iară mesenii înmărmuriră, căci nu ştiau ce va să zică asta.

Ţiganul, care o sfeclise de tot, şi care se căia de ce n-a căutat capetele în gură, mai nainte de a le aduce la împăratul, strigă:

– Daţi-l afară că e un smintit şi nu ştie ce vorbeşte!

Împăratul însă zise:

– Tu, voinicule, va să zică ne dai să înţelegem că acela a omorât pe balaur care va arăta limbile.

– Fugi d-acolo, împărate, zise ţiganul care tremura ca varga şi se-ngălbenise ca ceara, nu vezi că calicul ăsta este un deşucheat, care a venit să ne amăgească?

– Cine amăgeşte, răspunse voinicul liniştit, să-şi ia pedeapsa.

El începu apoi a scoate limbile din sân şi a le arăta la toată adunarea, şi de câte ori arăta o limbă, de atâtea ori cădea şi câte o pernă de sub ţigan, până ce, în cele din urmă, căzu şi el de pe scaun, atât de tare se speriase dihania.

După aceea voinicul nostru spuse toate câte a păţit, şi cum a făcut de a ţinut noaptea atât de mult timp.

Nu-i trebui împăratului să se gândească mult şi să vază că voinicul care vorbea avea dreptate, şi cum era de supărat pe ţigan, pentru mişelia şi minciuna lui cea neruşinată, porunci şi numaidecât se aduse doi cai neînvăţaţi şi doi saci de nuci, legă pe ţigan de coadele cailor şi sacii de nuci şi le dete drumul.

Ei o luară la fugă prin smârcuri, şi unde cădea nuca, cădea şi bucăţica, până ce s-a prăpădit şi ţigan şi tot.

În urmă pregătindu-se lucrurile, după câteva zile făcu nuntă mare, şi luă românaşul nostru pe fata împăratului de soţie şi ţinu veselie mare şi nepomenită mai multe săptămâni, puindu-l şi în scaunul împărăţiei, iară fata lăcrămă şi mulţumi lui Dumnezeu că a scăpat-o de sluţenia pământului, de harapina spurcată.

Eram şi eu p-acolo şi dedeam ajutor la nuntă, unde căram apă cu ciurul, iară la sfârşitul nunţei aduseră un coş de prune uscate să arunce în ale guri căscate.

Încălecai p-o şa etc.

Fata moşului cea cu minte

A FOST ODATĂ ca niciodată etc.

A fost odată un om bătrân care avea o fată mare, de se dusese vestea în lume de vrednicia

ei. Moşneagul (unchiaşul) se căsători de a doua oară cu o babă, care avea şi ea o fată mare.

Baba, însă, punea pe fata unchiaşului la toate greutăţile casei; iară fata ei se clocise de şedere.

Biata fata unchiaşului torcea, ţesea, făcea pâine, mătura şi scutura fără să zică nici pis! Dară baba punea parte fetei sale şi pâra la unchiaş pe fiica lui şi o tot ocăra.

Nu era ziuliţă lăsată de Dumnezeu să nu se certe cu el, ca să-şi gonească copila, şi-i zicea :

– Dacă nu-ţi vei duce fata de aici, pâine şi sare pe un taler cu tine nu mai mănânc.

Bietul om se cam codea; dară baba, într-o noapte, turnă apă pe vatră şi stinse focul ce-l învălise fata unchiaşului de cu seară.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, se scoală fata să facă focul, fiindcă tot pe ea cădeau păcatele; dară foc nu mai găsi în vatră.

Atunci, de frică să nu o ocărască mumă-sa cea vitregă, se urcă pe bordei, se uită în toate părţile, doară va vedea încotrova vreo zară de foc, ca să se ducă să ceară măcar un cărbune; dară nu se văzu nicăiri ceea ce căuta ea. Când, tocmai când era să se dea jos, zări spre răsărit

abia licărind o mititică vâlvătaie: se coborî de pe acoperiş şi o luă într-acolo.

Se duse, se duse şi la foc nu mai ajunse; dară în drumul ei întâlni o grădină părăginită, care o strigă zicându-i:

– Fată mare, fată mare! Vino de-mi curăţă pomii ce mi-au mai rămas de omizi; şi când t-ei întoarce, ţi-oi da poame coapte să mănânci.

Se apucă fata de lucru numaidecât şi, cum isprăvi, îndată plecă.

Mai încolo dete peste un puţ, care îi strigă:

– Fată mare, fată mare! Vino de mă sleieşte, că ţi-oi da apă rece, să te răcoreşti, când t-ei întoarce.

Fata slei puţul şi plecă înainte.

Merse ce merse şi dete peste un cuptor, care-i strigă şi acesta:

– Fată mare, fată mare! Vino de mă lipeşte şi mă şterge de cenuşe şi, când t-ei întoarce, îţi voi da azimă caldă.

Fata lipi şi şterse cuptorul şi-şi căută de drum.

Mai merse niţel şi dete peste o căscioară, şi bătu la poartă.

– Cine e acolo? îi zise dinăuntru; dacă e om bun să intre, dacă nu, să nu vie, căci am o căţe-

luşă cu dinţii de fier şi cu măselele de oţel, şi-l face mici fărâmi.

– Om bun, răspunse fata.

După ce intră, fiindu-i frică de mumă-sa vitregă să nu o bată dacă se va întoarce acasă, pentru că întârziase, întrebă dacă nu cumva are trebuinţă de o slujnică. Sânta Vinerea, care locuia înăuntru şi care priimi pe fată, îi răspunse că are trebuinţă de o asemenea fată; ea rămase acolo.

Mai întâi îi spuse că treaba ce are să facă dimineaţa este să dea de mâncare puilor ce-i avea în curte, însă mâncarea să fie nici caldă, nici rece; apoi să scuture şi să deretice pân casă. Iară maica Sânta Vinerea plecă la biserică. Fata făcu tot, precum îi poruncise.

Când veni acasă, Sânta Vinerea întrebă pe puii ei, care erau balauri, şerpi, nevăstuici, ciuhurezi, şopârle, năpârci şi guşteri, cum le-a dat mâncarea, şi toţi răspunseră că n-au băgat de seamă dacă a lipsit ea de acasă: aşa de bine au fost căutaţi.

Intră în casă maica Sânta Vineri şi văzu toate lucrurile aşezate la locul lor şi rămase foarte mulţumită.

După câtva timp, zise fata:

– Maică Sântă Vinere, mi s-a făcut dor de părinţi, fă bine şi-mi dă voie să mă duc.

– Du-te, fata mea; dară mai-nainte caută-mi în cap, şi să vezi că o să curgă o apă pe dinaintea casei şi o să aducă fel de fel de cutii, de tronuri şi de lăzi; pe care din ele îţi vei alege, aceea să fie simbria ta.

Se aşezară şi îndată văzu curgând apa de care-i spusese, şi pe dânsa veni nişte lăzi şi tronuri prea frumoase.

Fata se gândi că, dacă va lua o ladă d-ale frumoasele, slujba ei nu făcea atâta, şi mai aşteptă până mai văzu că venea o cutie mică şi necioplită; atunci zise ea:

– Maică Sântă Vinere, iată că mi-am ales lucru pe cât face slujba mea.

– Ia-l, fata mea, dacă n-ai voit să-ţi alegi altceva mai frumos, şi du-te cu Dumnezeu.

Fata unchiaşului îşi luă ziua bună, plecă cu cutia la supţioară, şi întorcându-se pe la cuptor, căpătă o azimă caldă, şi trecând pe la puţ, bău apă rece de se răcori; iară când ajunse la grădină, mâncă poame coapte.

Fata ajunse acasă şi găsi pe tată-său zdrobit la inimă de mâhnire; îi spuse tot ce a făcut şi deschise cutia. Dar ce să vază înăuntru? Măr-

găritare, pietre nestemate, mărgele, ii numai cu fluturi de aur şi catrinţe de mătase.

Baba şi fiică-sa pizmuia pe fata moşului; iară lui îi creştea inima de bucurie.

Baba trimise şi ea pe fie-sa, să facă ce făcuse fata unchiaşului. Se duse, se duse şi fata babei, şi ajunse la grădina care o chemă şi pe dânsa ca să o cureţe; dar ea răspunse:

– Da' ce! nebună sunt eu să-mi zgârii mâinile pân tine?

O lăsă şi porni mai departe, sosi la puţ, şi dacă o chemă puţul, ea îi răspunse şi lui:

– Da' ce! am mâncat laur să mă ostenesc eu cu tine până să te sleiesc?

Şi plecă mai departe şi se duse până ce dete şi peste cuptor, carele o strigă ca şi pe fata unchiaşului; ea îi zise şi lui:

– Da! ce-am văzut să-mi murdăresc mânuşiţele şi să mă vâr pân tine?

Şi plecă înainte, până ce ajunse şi ea tot la Sânta Vinerea.

Acolo fu întrebată ca şi fata unchiaşului şi priimită în slujbă, apoi maica Sânta Vinerea îi zise şi ei să facă ceea ce zisese şi fetei moşneagului, şi plecă la biserică.

Când veni Sânta Vinerea acasă, toate lighioanele, cu gâturile întinse, se plânseră că li s-au opărit gâtlejurile; intră în casă şi văzu o arababură de nu-i mai da nimeni de căpătâi.

În cele din urmă, zise fata cea leneşă:

– Maică Sântă Vinere, mi s-a făcut dor de părinţi, dă-mi dreptul meu, căci mi s-a urât aci, să mă duc acasă.

– Du-te, fata mea, răspunse Sânta Vinerea, dară mai aşteaptă niţeluş, că o să treacă o apă pe dinaintea portiţei, aducând fel de fel de lucruri; pe care ţi-o plăcea ca s-o iei, alege; iară până atunci să-mi cauţi în cap.

N-apucă să puie mâinile în capul ei şi se repezi de luă de pe gârlă lada cea mai mare şi mai frumoasă ce văzu. Sânta Vinere îi zise:

– Deoarece ţi-ai ales astă ladă, ia-o; dară să nu o deschizi până acasă; şi când o vei deschide, să fii numai cu mumă-ta singură în casă, ca să nu vază nimeni ce e într-însa.

Fata luă lada şi plecă.

Când se întoarse pe la cuptor, văzu azime calde, se cercă să ia şi nu putu; ea nu mai putea răbda de foame. Pe la puţ trecu cu jind, că nu-i dete măcar o picătură de apă, ca să se ră-

corească; iară când trecu pe la grădină, îi lăsa gura apă şi nu putu nici să se umbrească puţin de arşiţa soarelui.

Ajungând acasă obidată de osteneală şi flămândă, n-avu răbdare, ci chemă pe mumă-sa la o parte şi-i zise să facă pe unchiaş şi pe fie-sa să iasă afară.

Cum rămase singurele, deschise lada; dar ce ieşi d-acolo? balauri, şerpi şi câte lighioni toate, cărora le arsese gâtlejurile când le dase de mâncare, şi îndată le sfâşiară şi le mâncară.

Tot satul se spăimântă de întâmplarea asta; şi fiecare om băgă de seamă că asta vine de la răsplătirea dumnezeiască. Fata moşneagului însă se căsători cu un flăcău din cei mai frumoşi ai satului, care o ceru de la tată-său şi o luă de soţie.

Mare veselie se făcu în sat la nunta lor, şi trăiesc în fericire până în ziua de azi. Cine nu crede să facă bine să se uite împrejur, şi va vedea multe de aceste case.

Iar eu încălecai p-o şa etc.

A FOST ODATĂ ca niciodată etc.

A fost odată un împărat, şi avea un fecior; acesta, şezând la fereastră, vede o babă bătrână, care venea cu tigva să ia apă de la fântână. Ce-i vine lui, ia o piatră şi aruncând-o către fântână, nemereşte drept în tigvă, şi aceasta se sparge; baba, care simţise de unde venise piatra, îşi aruncă ochii la fereastra împăratului şi vede pe fiul de împărat făcând haz; atunci baba zise:

– Până nu vei găsi cele trei rodii aurite, să nu te însori, dragul mamii; şi se întoarse acasă tristă, şi fără tigvă şi fără apă.

Fiul de împărat, auzind acest blestem, stătu, şi după ce se gândi mult timp la rodiile aurite, se aprinse dorinţa în el de a le vedea şi de a le avea; deci se duse la tată-său şi-i zise:

– Tată, să-mi faci trei rânduri de haine de fier, căci am să fac o călătorie mare.

Şi toată silinţa ce puse împăratul a opri pe fiul său de la aceasta fu în zadar.

Dacă văzu şi văzu că nu-l poate opri, porunci numaidecât şi i se şi făcu hainele; după ce le luă, fiul împăratului încălecă şi plecă.

Un an de zile trecuse de când călătorea; ajunsese prin pustietăţi nelocuite de oameni; şi tot rătăcind în sus şi în jos, două rânduri de haine se rupseseră şi le lepădase. Neştiind ce să facă, hotărî a mai merge câtva, şi dacă nu va putea descoperi nimic, să se întoarcă.

Abia mai făcu câţiva paşi şi iată că zări o colibă. Se repezi într-acolo iute ca săgeata şi îndată şi ajunse. Când, o mătuşă sihastră, cum îl văzu, îi şi zise:

– Da bine, flăcăule, cum ai ajuns p-aici pe unde nu se vede pasăre cu aripioare, darmite încă om cu picioare?

– Mamă, zise fiul de împărat, caut cele trei rodii aurite; nu ştii d-ta încotro se pot afla?

– Nu ştiu, dragul mamei, nici n-am auzit până acum de aşa minune, dară poate soru-mea să ştie, care şade puţin mai departe de aici; de ai curaj să mai mergi, poţi să o întrebi pe dânsa.

N-aşteptă să-i zică de două ori, şi o tuli într-acolo repede şi merse, şi merse, cale lungă neumblată, până ce dete de o altă colibă, de unde asemenea ieşi o mătuşă sihastră, şi mai bătrână, şi mai scofâlcită, care şi ea îi zise:

– Cum ai ajuns p-aici, om cu picioare, pe unde nu vin nici păsări cu aripioare?

– Mamă, zise fiul împăratului, caut cele trei rodii aurite, şi dorinţa de a le avea m-a adus p-aici, nu ştii d-ta încotro se află?

La auzirea acestor vorbe, bătrâna începu să plângă, apoi îi răspunse:

– Am avut şi eu un fecior, care auzise despre acele blestemate rodii, şi care, tot umblând după ele, într-una din zile se întoarse şchiop şi în cele din urmă îşi rupse şi capul pentru ele; dacă aş fi ştiut atunci, dragul mamii, cum să le găsească cineva fără primejdie, nu-mi pierdeam copilaşul.

Cum auzi flăcăul nostru, începu a se ruga să-i spuie cum să facă să le ia; iară bătrâna îl povăţui cum să umble şi cum să se poarte; şi dacă va izbuti, l-a jurat pe tinereţile lui ca să se întoarcă tot pe acolo, ca să-i arate şi ei acele rodii, după care s-a prăpădit fiul său.

După ce i-a făgăduit că se va întoarce, i-a mulţumit pentru sfaturile cele bune ce a priimit de la dânsa, şi ca o nălucă pieri dinaintea ei, când, după o călătorie încă d-o săptămână şi mai bine, văzu un balaur cu o buză în cer şi cu alta în pământ.

Îndată ce ajunse la dânsul, îi zise:

– Bună ziua, frate, şi trecu înainte.

Iar balaurul îi răspunse:

– Noroc bun, frate.

Ajunse apoi la o fântână, mucegăită şi plină de nămol; el se apucă îndată de curăţi şi primeni apa din fântână şi-şi căută de drum până dete de nişte porţi încuiate, pline de praf şi de păianjeni; curăţi acei păianjeni, scuturâ praful, dete poarta de perete şi trecu înainte. În drumul său întâlni o brutăreasă care ştergea un cuptor cu ţâţele sale; cum o văzu, îi dete bună ziua, şi tăindu-şi o bucată din haina sa, îi zise:

– Ţine asta, leiculiţă, de şterge cuptorul.

Iară ea, luând-o, îi mulţumi.

La spatele cuptorului, fiul împăratului văzu o grădină ca un rai, în care se rătăci câtva timp.

În cele de pe urmă văzu cele trei rodii cum atârnau de o cracă în pom; îşi făcu curaj, scoase cuţitaşul şi tăie crăculiţa de care erau atârnate, şi o tuli d-a fuga înapoi.

N-apucă să facă zece paşi şi toată grădina începu să ţipe şi să cheme în ajutor pe brutăreasă, porţile, fântâna şi pe balaur,

– Ba aia-i vorbă, răspunse brutăreasa, că de când sunt urgisită a sta aci, nu s-a îndurat nimeni să vie a mă scuti de arsătura de toate zilele.

– Că alt gând n-avem, răspunseră porţile, că de când suntem făcute, n-a venit nimeni să ne mai scuture, să ne deschiză, de înţelenisem aşa.

– Ba să ne iertaţi, zise fântâna, că de când sunt făcută, mână de om n-a venit să-mi cureţe apele, încât ajunsesem a mă împuţi.

– Ba că chiar, răspunse şi balaurul, că de când sunt osândit a sta cu gura căscată şi cu ochii sticliţi la stele, nimeni nu mi-a dat măcar o bună ziua, şi să-mi zică frate. Acest om ne-a scăpat de urgia ce era pe noi, şi ne vom căuta de treabă.

Fiul împăratului, care făcuse întocmai cum îl învăţase bătrâna, se întoarse la dânsa şi, după ce-i mulţumi şi-i dete şi ei câte ceva, plecă să se întoarcă la împărăţia tatălui său.

Pe drum, ce-i veni lui, văzând că nu mai poate răbda, scoase cuţitaşul şi tăie una din rodii, ca să guste şi să se încredinţeze de bunătatea lor. Când, ce să vezi? Deodată iese din rodie o fată, ca o zână de frumoasă, şi îndată începu a striga cu un glas mângâios:

– Apă, apă, că mor!

Întoarse fiul împăratului ochii în toate părţile să vază apă, dară degeaba, apă nu era; iară fata

căzu şi muri; p-aci, p-aci era să cază şi el, dară se ţinu.

Tot mergând el, nu putu să ţie până să nu guste dintr-o rodie, şi scoase cuţitaşul de tăie încă una; deodată, iese şi dintr-însa o fată ca o zână, şi moare ca şi cea dintâi, fiindcă n-avu apă să-i dea.

Mâhnit de ciudata întâmplare, mergea către împărăţia tatălui său cu rodia care îi mai rămăsese, şi se uita la dânsa ca la un cireş copt; şi merse până ce ajunse la o câmpie frumoasă pe unde începu a cunoaşte urme de oameni. Aici îi mai veni inima la loc, şi se puse jos să se odihnească niţel. Gândul lui nu se lua de la rodii şi de la fetele cele frumoase ce muriseră; şi tot gândindu-se se aprinse în el dorinţa de a gusta din rodia care o mai avea, încât nemaiputându-se ţine, hotărî să o taie şi pe aceasta; dară temându-se să nu i se întâmple ca şi cu celelalte, căută o fântână, luă apă în căciulă, şi acolo, la umbra unui copaci mare, tăie şi rodia care îi mai rămăsese, când, ce să vezi? Unde ieşi o fată ca soarele de frumoasă, şi cu părul de aur.

– Apă, apă! strigă ea.

Şi el îi dete de bău şi o stropi cu apă, şi aşa scăpă fata cu viaţă.

Fiul împăratului îi da târcoale, şi se tot minuna de frumuseţea şi de gingăşia ei. Apoi o luă de mână şi îi zise:

– Soţie să-mi fii, şi ea priimi.

El nu voi să o ducă pe jos acasă la tată-său, ca să nu ostenească, fiindcă o vedea că era puţintică la trup încât ar fi băut-o într-un pahar de apă, şi aşa de supţirică de parcă era trasă prin inel.

El o povăţui să se urce în pomul de lângă fântână, şi îi zise să-l aştepte acolo până se va întoarce de la tatăl său cu cară împărăteşti şi cu călăreţi, ca să o ia, fiindcă el cunoscuse locurile că nu mai este aşa departe.

Fata cea frumoasă zise copaciului să se lase jos, şi el se lăsă, apoi se puse în el şi se ridică. Fiul împăratului rămase cu gura căscată uitându-se la ea şi la minunea cum de se lăsase şi se ridicase copaciul, apoi, rupând-o d-a fuga, să te păzeşti, pârleo, că îi sfârâia călcâiele de iute ce se ducea.

Nu trecu mult de când se duse fiul de împărat, şi iată o fată de ţigan veni să ia apă de la fântână, dar când văzu chipul care strălucea în apă, crezu că e al ei, şi spărgând ulciorul se întoarse fuga la mumă-sa:

– Nu mă mai duc la apă, zise ea, o frumuseţe ca a mea nu aduce apă.

– Du-te la apă, arapino, ce tot spui astfel de fleacuri, îi zise mă-sa, arătându-i coceanul măturei.

Ea se duse şi iară se întoarse, ca şi întâi, fără ispravă şi tot cu astfel de vorbe.

Mă-sa înţelese că acolo nu e lucru curat şi îi dete un ac vrăjit să-l ţie în păr, şi o învăţă ce să facă cu el la întâmplarea de ar da peste cineva p-acolo, şi o trimise iară.

Ţiganca, cum ajunse la fântână, cătă în sus şi văzu de unde venea în fântână acel chip îngeresc.

– Suie-mă şi pe mine acolo, rogu-te, zise ţiganca, uitându-se galeş către zâna frumuseţilor.

Iară fata cu părul de aur zise copaciului de se lăsă, luă pe ţigancă ca să-i ţie de urât, şi copaciul se ridică la loc.

Stând'ele de vorbă, ţiganca se linguşi şi rugă pe fată, ca de voieşte să doarmă niţel, să puie capul în poala ei, şi ea îi va căuta în cap.

Fata se înduplecă şi se puse cu capul în poala ţigăncii şi, când era să o fure somnul, ţiganca îi înfipse acul otrăvit în cap, iară fata se

făcu o păsărică cu totul şi cu totul de aur, şi începu a zbura de colo până colo, pân crăcile pomului.

Atunci ţiganca zise:

– Ah! fată de lele ce mi-ai fost, cum mi-ai scăpat, eu socoteam că dormi, dară, fie, tu n-o să-mi scapi, îţi viu eu ţie de hac.

Nu trecu multe zile şi iaca şi fiul de împărat cu oaste şi călăreţi şi cu cară împărăteşti veni ca s-o ridice; iară ţiganca, cum îl văzu, îi zise:

– Da bine, împărate, m-ai lăsat să te aştept atâta, încât soarele mi-a ars feţişoara şi vântul mi-a bătut perişorul.

Împăratul, cum o văzu, rămase la îndoială şi nu-i venea să crează că ea este zâna pe care o lăsase el acolo.

Dară, după vorbele ce-i zise, pare că ar fi crezut, şi deci se înduplecă şi o luă.

Nu ştiu cum, nu ştiu ce fel, dară parcă-i spunea inima că n-o să fie ea; în sfârşit, dacă nu văzu pe altcineva, plecă cu ea, şi nu ştia cum să facă să nu crează tată-său că spusese minciuni.

Când ajunse la curtea împărătească, le ieşi împăratul înainte, şi rămase înmărmurit când văzu, în loc de zâna frumuseţilor, cu faţa ca soarele şi cu părul de aur, pe o arapină neagră

ca fundul căldarei. Şi măcar că fiul său îl încredinţa că soarele îi arsese feţişoara şi vântul îi bătuse perişorul, împăratului tot nu-i venea să crează. Însă n-avu ce face; de bine, de rău îi puse într-o parte a palatului şi tot amâna cununiile.

D-a doua zi chiar, în grădina împărătească, în toate dimineţile, venea o păsărică şi cânta cu dor de-ţi rupea inima; apoi striga cât îi lua gura:

– Grădinar! Doarme împăratul?

– Doarme, îi răspundea grădinarul.

– Să doarmă somn dulce şi mai dulce, de pe căpătâi să s-aridice, adăoga păsărica. Dară cioroaica de împărătească doarme?

– Doarme, îi răspundea.

– Să doarmă somnul de urgie, de acum până-n vecie.

Şi pe care pom se punea de cânta, pe loc se şi usca.

Grădinarul spuse împăratului toată şiretenia cu pasărea şi cum se usucă pomii pe care se punea ea de cânta. Împăratul se luă de gânduri.

Mai toţi pomii din grădină se uscară în câteva zile, mai rămăsese unul. Atunci împăratul porunci să se pună pe fiecare crăculiţă câte un laţ, şi aşa se şi făcu; iară a doua zi în revărsat de zori,

grădinarul veni la împăratul cu pasărea de aur care dedese în laţ. Împăratul porunci de-i făcu o colivie cu totul şi cu totul de aur, puse pasărea în ea şi, de dragul ei, o ţinea pe fereastra lui.

Ţiganca, cum auzi de istoria cu pasărea, îi trecu un fier ars prin inimă. Se făcu bolnavă, mitui pe toţi vracii care spuseră împăratului că până nu va tăia pasărea de aur şi să dea împărătesei să mănânce din ea, nu se va însănătoşi.

Plin de scârbă, împăratul nu se putea învoi la asta; dară, după rugăciunea fiului său, o dete; rămase însă nemângâiat şi din ce în ce ura mai mult pe ţigancă.

Luară, deci, pasărea şi o tăiară, o fierseră şi o duseră împărătesei; iară ea, după ce se prefăcu că se însănătoşeşte, începu a se găti de cununie.

Din sângele păsărelei crescu la fereastra împăratului un brad înalt şi frumos, şi era o minune cum de într-o noapte crescuse aşa de mare şi falnic. Împăratul chemă pe grădinar şi-i porunci să aibă cea mai mare îngrijire de acel pom. Iară ţiganca cum auzi, n-avu odihnă şi-i puse gând rău. Pricepuse, drăcoaica, că încă nu scăpase cu totul şi cu totul de primejdie.

Se făcu iară bolnavă, mitui iară pe vraci, care spuseră împăratului că până nu va tăia bradul să-l fiarbă şi cu apa aceea să-i facă baie, nu va trece împărătesei.

Împăratul se supără până la suflet, văzând că logodnica fiului său e piază rea, fiindcă, de când a venit ea, n-a avut parte de nici un lucru ce i-a fost lui drag.

Lăsă să taie şi bradul, ca să nu mai aibă nici un cuvânt a-l mai supăra cineva cu ceva, şi se hotărî ca de aci înainte să nu mai facă pe voia nimănui, dacă ar mai da peste ceva care să-i placă.

Pe când tăia bradul, la care toată lumea se uita cu jind, o bătrână cerşetoare se opri şi ea să privească lângă cealaltă lume, şi când vru să plece, luă cu dânsa o surcea ce căzuse de la o ţandără a bradului şi o duse acasă. Băgă însă de seamă că era un ac înfipt în surcea; ea îl scoase; şi fiindcă surceaua era oarecum măricică şi lată, o făcu capac la oala care o avea şi ea după sufletul ei.

A doua zi plecă în prosteală ca totdeauna; dară când se întoarse acasă, rămase încremenită văzând coliba măturată şi deretecată de-ţi era dragă inima să priveşti.

Nu înţelegea baba ce minune să fie asta, adică cine să fi venit să-i facă ei astfel de bine.

Câteva zile urmă tot astfel; în sfârşit hotărî să pândească, doară va da peste cel ce-i deretecă şi-i pune toate alea la rânduiala lor pân colibă şi aşa şi făcu. Într-o zi, după ce plecă, ea se ascunse, şi uitându-se pe furiş, pe crăpătura uşii, văzu cum din capacul oalei sări o fată mai albă ca neaua şi cu părul de aur.

– Cine eşti, mamă, zise ea, de îmi faci astfel de bine?

– O fată fără trişte, zise ea; dacă mă primeşti să şez la d-ta, mult bine ţi-oi face şi eu dumitale.

Se învoiră şi rămase; ba încă baba se mândrea, că aşa fată nici în casa împăraţilor nu se găsea, frumoasă şi vrednică.

Baba mergea mereu în prosteală, cum învăţase ea; dară într-o zi îi zise fata să-i cumpere din târg pânză şi mătase roşie şi verde; baba, biet, din paralele ce adunase din cerşit, îi cumpără.

Fata îşi cusu toată istoria pe două sangulii[1]; şi după ce le isprăvi, zise babei să se ducă cu dânsele la împăratul, şi când va fi pe tron alăturea

---

[1] Sangulie – (învechit şi popular) ţesătură foarte fină (de mătase); năfrămă (n. red.).

cu fiul său, sangulia cusută cu verde să o pună pe genunchii împăratului, iară cea cusută cu roşu, pe ai fiului său.

Baba ascultă şi se duse; dară ostaşii n-o lăsau să intre. Atunci ea făcu zgomot, şi împăratul porunci să o lase a intra. Ea, cum intră, făcu cum îi zisese fata, şi ieşi ca să aştepte să vază isprava. Cum văzură sanguliile, împăratul şi fiu-său înţeleseră totul. Porunci să cheme pe logodnica împăratului şi-i zise:

– Pentru că o să te faci împărătească, trebuie să te deprinzi a şi judeca pe femei, când judecătorii nu se domiresc la câte un lucru. Astăzi ni s-a arătat cu plângere o femeie, care zise că, având un cocoş de soi, cu mare cheltuială a alergat prin ţări de a cumpărat şi o găină, aşijderea de soi; că vecina ei nu s-a mulţumit că i-a omorât găina, dară i-a furat şi cocoşul şi l-a dat la o găină d-ale ei, şi aşa cere dreptate. Ce zici despre aceasta?

– Zic, răspunse bahniţa, după ce se gândi puţin, că femeia care a omorât găina şi a furat cocoşul, cu moarte să se omoare, şi cocoşul să se întoarcă stăpânei împreună cu găina osânditei şi cu ouăle ce va fi făcut.

– Bine ai judecat, răspunse împăratul. Eu sunt femeia cu cocoşul, şi tu eşti care l-ai furat; găteşte-te la osânda care tu însăţi ai găsit-o cu cale.

Ţiganca începu a plânge, a se ruga, a se jeli, dară toate fură degeaba. O dete pe mâna ostaşilor care fără milă îi răsplătiră nelegiuirea ce făcuse.

După aceasta se duseră cu toţii la casa babei, şi fiul de împărat cu tată-său înainte, ridicară pe fată cu toată cinstea; şi după ce o aduse la palat, îndată îi şi cununară, şi mare veselie fu în toată împărăţia trei zile de-a rândul, pentru că s-a găsit vie şi nevătămată fata cu părul de aur, după care atâta a umblat fiul de împărat, şi toţi cu totul oropseau pe ţigancă când s-a auzit istoria nelegiuirilor sale.

Încălecai p-o şa etc.

Omul sărac şi şarpele

A FOST ODATĂ un om foarte sărac. Omul ăsta nu putea să câştige nici cât pentru pâinea copiilor. Dar era vesel din fire şi avea un fluier cu care cânta de i se dusese vestea.

Când oamenii din satul lui se duceau la târg să-şi cumpere ce le trebuia, el, care nu avea bani, lua fluierul şi pleca în pădure, unde cânta toată ziua. Aproape de locul unde stătea el, sub o piatră, se aciuase un şarpe.

Odată, şarpele, cum auzi fluierul, ieşi din ascunzătoare, începu să joace şi să vorbească omului aşa:

– Zi-i din fluier, omule, că eu o să-ţi plătesc!

Mai mult de frică, omul cântă, cântă până ce şarpele se sătură de jucat şi zise:

– Uite, îţi dau un galben. Mâine să vii iar să-mi cânţi, că eu o să-ţi dau iar un galben.

Bucuros de câştigul neaşteptat, omul nostru se înapoie acasă. A doua zi, se duse iar să cânte şarpelui din fluier şi acesta îi mai dete un galben.

Azi aşa, mâine aşa, omul începu să adune galbenii unul câte unul, până ajunse să-şi facă şi casă nouă, să cumpere vite, într-un cuvânt s-a îmbogăţit.

Într-o zi, ţăranul cântăreţ din fluier trebui să plece; avea să lipsească mai mult timp de acasă. Ca să nu piardă galbenul pe care i-l dădea şarpele zilnic, el spuse băiatului cel mare să se ducă în locul lui la piatra din pădure, să cânte din fluier, că o să iasă un şarpe să joace, dar el să nu se sperie, că şarpele, după ce oboseşte de jucat, îi dă un galben aşa cum îi dăduse şi lui şi apoi se trage sub piatră. Aşa să facă în fiecare zi.

Tatăl plecă şi băiatul se duse la piatra din pădure, cântă din fluier şi primi de la şarpe un galben. În fiecare zi făcu la fel.

Dar ce se gândi băiatul? „De ce să mă duc eu în fiecare zi să cânt şarpelui, ca să primesc un galben? El trebuie să aibă o comoară. Mai bine să-l omor şi să-i iau comoara."

Zis şi făcut. Într-o zi se duse cu o ghioagă, îl lovi pe şarpe şi îi rupse coada. Şarpele se întoarse, îl muşcă şi băiatul muri pe loc.

Mama băiatului, văzând că feciorul nu se mai întoarce, se duse să-l caute în pădure şi-l găsi mort.

Înapoindu-se tatăl din călătorie, îşi găsi copilul mort şi banii pe sfârşite. Atunci se duse iarăşi la şarpe cu fluierul. Omul începu să cânte, şarpele ieşi din ascunzătoare, dar nu mai jucă.

– Ei, prietene, am venit să-ţi cânt din fluier ca altădată, îi zise omul.

– Ce fel de prieteni să mai fim, răspunse şarpele, când eu am rămas fără coadă şi tu fără băiat? Nu mai putem fi prieteni.

Şi intră înapoi sub piatră. Astfel, din cauza lăcomiei băiatului, omul acela rămase iar sărac.

De aceea se spune: „Cine caută coarne rămâne şi fără urechi".

Trei fraţi şi un balaur

A FOST ODATĂ o femeie care avea trei băieţi şi o nepoată de fiică.

Într-o zi, cel mai mare dintre fraţi îi spuse mamă-si:

– Mamă, eu mă duc să omor balaurul care ţine calea trecătorilor şi-i înghite cu haine cu tot. Trebuie să scăpăm de el.

– Să nu faci una ca asta, dragul mamei, că te înghite şi pe tine dihania.

– Nu mă tem, mamă, eu mă duc să scap oamenii de el.

Maică-sa nu-l putu ţine. Băiatul luă o puşcă şi porni. Mergând aşa pe drum, nu după multă vreme el întâlni o babă care stătea lângă o fântână. Baba îl întrebă încotro merge.

– Mă duc să omor balaurul cel fioros, îi răspunse băiatul.

– Bine faci, îi zise baba, dar uite, eu arunc acul ăsta în jgheabul cu apă şi, dacă tu îl găseşti, o să reuşeşti, dar dacă nu-l găseşti, să nu te duci, că o să te mănânce balaurul.

Băiatul căută ce căută acul în jgheab, dar nu-l găsi. Nu ascultă însă de vorbele babei şi o porni mai departe. Mergând el aşa, dădu de un văcar, care păştea vitele. Şi acesta îl întrebă unde se duce şi băiatul îi răspunse:

– Mă duc să omor balaurul!

– Bine faci, zise văcarul, dar stai mai întâi să tai eu un bou şi, de-i putea să-l mănânci tu pe tot, vei reuşi, dacă nu, nu te mai duce, că te înghite balaurul.

După ce văcarul tăie boul şi-l fripse, băiatul mâncă ce mâncă, dar nu-l putu mânca pe tot.

– Întoarce-te, băiete, acasă, îi spuse atunci văcarul, că n-ai să poţi omorî balaurul şi o să te mănânce.

Dar băiatul nu-l ascultă nici pe văcar şi o porni mai departe. De data asta întâlni în cale un cioban cu oile. Ciobanul îl întrebă şi el unde se duce şi băiatul îi răspunse că se duce să omoare balaurul.

– Bine faci, spuse şi ciobanul, dar stai puţin să mulg eu o găleată de lapte şi dacă poţi să bei toată găleata dintr-o dată, ai să omori balaurul, dacă nu, o să te mănânce el pe tine.

Băiatul nu putu să bea dintr-o dată tot laptele din găleată şi ciobanul îl sfătui să se întoarcă acasă, căci nu va putea ucide balaurul.

Băiatul nu ascultă nici de cioban, porni mai departe şi, în sfârşit, ajunse la porţile palatului unde trăia balaurul. Dihania, care se arăta oamenilor sub înfăţişarea unei babe gârbove,

avea trei fete. Dar fetele astea nu semănau cu tatăl lor, balaurul, erau fete adevărate, ca toate fetele. Şi văzând ele, din balconul casei, că vine un străin, începură să ţipe. Balaurul răcni atunci:

– Ci tăceţi odată şi vedeţi mai degrabă ce fel de om este şi spuneţi-mi de la care viţă mănâncă el struguri şi de la care fântână bea apă. Că dacă bea de la fântâna cu apă tulbure şi mănâncă struguri negri, să închideţi poarta, iar dacă bea de la fântâna cu apă limpede şi mănâncă struguri albi, să-l lăsaţi să intre.

Intrând în curtea balaurului, băiatul se repezi la strugurii albi, apoi bău apă de la fântâna cea limpede. Fetele strigară la babă şi-i spuseră ce făcuse străinul, iar baba, adică balaurul, le spuse fetelor să-l lase să intre în casă.

Îndată ce intră în casă, baba, care şedea lângă cuptor şi pusese să se coacă pâinea, îl pofti cu vorbă mieroasă:

– Bine ai venit, voinicule, la noi! Şi tocmai bine s-a nimerit, că uite, eu sunt bătrână şi nu pot să aprind focul. Apleacă-te tu şi suflă puţin de-l stârneşte.

Băiatul se aplecă să sufle şi atunci baba, hap! îl înghite. Şi nu se mai auzi de el.

Acasă, mama băiatului şi fraţii lui, văzând că nu se mai înapoiază, se luară de grijă. Fratele cel mijlociu îi spuse atunci maică-si că el pleacă să-l caute pe fratele său cel mare şi să omoare balaurul.

Femeia îi spuse şi lui să nu plece, că-l va mânca balaurul, dar băiatul nici nu vru să audă. Îşi luă puşca şi plecă.

Mergând, o întâlni pe aceeaşi babă, ca şi fratele său; aceasta aruncă şi pentru el un ac în jgheabul cu apă şi nici el nu-l putu găsi, dar merse mai departe. Apoi întâlni pe văcarul care tăie un bou şi-l fripse, dar nu-l putu mânca nici el şi, în sfârşit, întâlni pe ciobanul care-i dete şi lui o găleată de lapte şi el nu putu să-l bea pe tot dintr-o dată. Şi nu ţinu seama de nici un sfat, ca şi fratele său, şi plecă mai departe.

Ajungând la casa balaurului, fratele cel mijlociu bău şi el apă din fântâna limpede şi mâncă struguri albi, ca şi frate-său. Şi, tot ca pe frate-său, baba îl pofti în casă şi-l rugă să sufle puţin în foc şi, pe la spate, îl înghiţi.

Cei de acasă aşteptară ce aşteptară şi, dacă au văzut că nu se mai înapoiază nici al doilea fecior, înţeleseră că l-a mâncat şi pe el balaurul, aşa cum îl mâncase şi pe băiatul cel mare.

Acuma şi fratele cel mic îi spuse mamă-si că el pleacă să omoare balaurul şi să-i găsească pe fraţii lui. Şi maică-sa îl lăsă. Dar acest băiat nu era ca fraţii săi, el era mititel, mititel, jumătate numai cât fraţii lui.

Plecă la drum şi o întâlni şi el pe baba cu acul; întrebându-l unde se duce, el îi spuse că merge să omoare balaurul şi să-şi găsească fraţii.

– Ei, dragul mamei, îi răspunse baba, pe aici au trecut băieţi voinici, nu ca tine şi nu s-au mai înapoiat. Iată, îţi arunc şi ţie acul în jgheab şi, dacă poţi să-l găseşti, vei omorî balaurul, dacă nu, o să te mănânce el pe tine.

Dar îndată ce baba aruncă acul în apă, băiatul îl şi scoase. Atunci baba îi spuse:

– Du-te, că tu o să omori balaurul!

Băiatul plecă şi mai încolo întâlni pe văcar. Văcarul tăie un bou şi-l fripse, iar băiatul îl mâncă pe tot şi ceru să-i mai dea. Minunat de aşa mâncău, văcarul îi spuse:

– Du-te, că tu o să omori balaurul!

Mai departe, băiatul întâlni pe cioban şi acesta îi dădu o găleată de lapte s-o bea dintr-o dată; băiatul îl bău. Şi ciobanul îi spuse:

– Du-te, că tu o să omori balaurul!

Ajungând aproape de casa balaurului, văzu într-o livadă un măgar legat de un păr cu pere multe. Băiatul cel mititel apucă măgarul de coadă şi-l azvârli în pom; picară toate perele şi el mâncă până se sătură.

Văzându-l de la balcon, fetele balaurului strigară:

– Mamă, mamă, vine un om care a azvârlit măgarul în păr şi toate perele au căzut jos şi el le-a mâncat.

– Nu-i nimic, lăsaţi-l să vină, dar vedeţi de la care fântână bea apă şi de la care viţă mănâncă struguri.

Băiatul, intrând în curte, se repezi la fântâna cu apă tulbure şi mâncă struguri negri. Între timp, fetele închiseră uşa, dar el se năpusti peste uşă, o făcu ţăndări şi intră în casă.

Balaurul aştepta lângă cuptor, prefăcut în babă, şi-l rugă şi pe el să se aplece ca să sufle în foc. Dar în loc să se aplece, băiatul se repezi la babă, o apucă de gât şi-i spuse să-i dea pe fraţii lui, că, de nu, atâta i-a fost cu viaţa.

De voie, de nevoie, balaurul scuipă întâi pe un frate, apoi pe celălalt şi apoi toate vitele şi toţi oamenii pe care îi mâncase el. După ce nu mai

avu ce scuipa, băiatul şi toţi ceilalţi tăbărâră pe balaur şi-l omorâră.

Pe cele trei fete ale balaurului le-au luat cei trei fraţi la casa lor. Băiatul cel mare se însură cu sora cea mare, mijlociul, cu cea mijlocie şi pe cea mică şi cea mai frumoasă din toate o luă băiatul cel mic şi cel mai voinic. De atunci trăiră în pace şi linişte, deoarece se mântuiseră de balaurul cel fioros.

Omul din iad

A FOST ODATĂ un om cu nevasta lui. Ei aveau un bou şi mereu se certau că cine să ducă boul la văcar. Într-o zi se înţeleseră că cine va vorbi mai întâi, acela să ducă boul la văcar. Şi puseră rămăşag.

A doua zi, femeia, văzând că bărbatul nu se scoală şi nu vorbeşte nimic, duse dânsa boul la văcar. În timpul cât ea a lipsit de-acasă, veni o cerşetoare, intră în casă şi ceru ceva de pomană,

dar omul, care se ţinea de rămăşag, nu deschise gura. Cerşetoarea, văzând că omul nu vorbeşte şi nici nu se uită la ea, începu a cotrobăi prin casă şi văzu într-o odaie o căciulă de băiat împodobită cu galbeni. Luă căciula şi plecă. Omul tot nu deschise gura, căci se ţinea de rămăşag.

Când se înapoie femeia acasă, văzu că lipseşte căciula băiatului. Întrebă atunci pe bărbat unde e căciula, dar el tăcea, că se ţinea de rămăşag. Atunci femeia puse mâna pe un băţ şi începu a striga:

– Ori căciula să o afli, ori piei de aici!

Şi omul plecă în lume.

Mergând pe drum, ajunse într-un sat şi se opri la prima casă. Ceru adăpost şi ceva de mâncare. Femeia, care ieşise în poartă ca să-l întrebe ce vrea, înţelese că e străin şi-l întrebă de unde vine.

– Dacă ai şti de unde vin, îi răspunse omul, chiar din iad vin.

– Dacă vii din iad nu cumva l-ai văzut pe băiatul nostru, Ali? îl întrebă femeia, căreia nu de mult îi murise băiatul.

– Cum nu, l-am văzut, îi răspunse omul cu şiretenie.

– Şi cum era? mai întrebă femeia.

– Era tare zdrenţăros şi mort de foame şi nu avea o leţcaie.

– Dacă e aşa, stai să-ţi dau o pâine şi ceva bani să-i duci, zise femeia.

– Bine, spuse omul, am să-i duc.

Femeia intră în casă, luă o pungă cu bani, luă îmbrăcăminte şi o pâine caldă şi le dădu omului, care porni mai departe la drum.

Înapoindu-se de la pădure, bărbatul acestei femei se miră găsind-o aşa de bucuroasă şi o întrebă ce are de este aşa de veselă.

– Hei, omule, spuse nevastă-sa, a venit cineva din iad, care l-a văzut acolo pe băiatul nostru Ali, lipsit, săracul, de toate.

– Cum aşa, măi femeie? Eşti într-o ureche? Poate să vină cineva din iad?

– Iată că a venit!

– Taci, că nu eşti sănătoasă la minte! Şi i-ai dat ceva?

– I-am dat, fireşte că i-am dat să-i ducă lui Ali o pungă cu bani, îmbrăcăminte şi de-ale mâncării.

Auzind acestea, omul înţelese cum stau lucrurile şi îndată sări pe cal şi porni să-l ajungă pe înşelător. Acesta, care nu ajunsese prea

departe, văzând că este urmărit, bănui cine se ţine după dânsul şi căută să se ascundă undeva. Se opri la o moară care era în drum.

Morarul îl întrebă de ce fuge aşa speriat. Înşelătorul îi spuse atunci:

– Fugi repede, că un om aleargă călare să prindă pe morar şi să-l jupoaie, că, spune el, pielea de morar e bună pentru tobă!

Auzind acestea, morarul fugi în pădure, dar în grabă îşi uită şapca la moară. Înşelătorul luă şapca morarului, şi-o puse pe cap, ca şi când ar fi el morarul, iar când sosi cel care îl urmărea şi-l întrebă dacă nu văzuse trecând pe acolo un om străin, el îi răspunse că omul acela a fost aci la moară şi a luat-o spre pădure. Şi-i mai spuse că în pădure nu poate intra călare, că-şi rupe calul picioarele prin lăstăriş, şi să-l lase mai bine la moară, că i-l păzeşte el.

Omul, crezând că ăsta e morarul adevărat, lăsă calul la moară şi fugi în pădure după cel care îi păcălise nevasta. Când se apropie păgubaşul de omul din pădure, adică de morarul adevărat, acesta începu să strige:

– Aman, pielea mea nu e bună pentru tobă, că e râioasă!

– Opreşte-te, omule, eu nu vreau pielea ta!

Dar omul ţipa ca din gură de şarpe, spunând că pielea lui nu e bună de tobă.

– Eu n-am nevoie de pielea ta, omule, eu caut pe un străin care a jefuit-o pe nevasta mea, spune-mi: nu l-ai văzut?

– Ba l-am văzut, răspunse morarul, omul acela a rămas la moară.

Dându-şi seama amândoi că fuseseră păcăliţi, se înapoiară la moară, dar nu mai găsiră pe nimeni, căci înşelătorul o ştersese cu calul omului cel înşelat.

Înapoindu-se acasă, acesta îi spuse nevestei sale:

– Omul acela ne-a înşelat pe amândoi. Asta înseamnă că amândoi suntem tot atât de proşti.

Poveste cu o babă şi scroafa ei

AU FOST ODATĂ un moş şi o babă, care aveau o scroafă. Într-o zi, moşul plecă de acasă,

iar baba ieşi cu scroafa la păscut. Baba îşi iubea mult scroafa, căci n-avea copii.

Tocmai atunci trecu pe acolo un om şi-i spuse babei:

– Babo, eu am venit să-ţi cer scroafa, ca s-o mărit cu un băiat de-al meu, să-i fie nevastă.

Baba, care nu era întreagă la minte, primi bucuroasă.

Omul luă scroafa şi plecă.

Când se înapoie acasă moşul şi văzu că lipseşte scroafa, o întrebă pe babă unde este.

– Am măritat-o după un băiat, zise baba bucuroasă.

– Cum aşa, femeie? O scroafă să fie nevastă? Cine te-a păcălit pe tine cu vorba asta?

Şi, repede, moşul o porni în căutarea omului care luase scroafa. Mergând el, pe drum întâlni un om care nu era altul decât acela care luase scroafa. Moşul îl întrebă dacă nu văzuse, din întâmplare, pe cineva cu o scroafă.

– Da, l-am văzut nu de mult, a luat-o spre munte, spuse acesta.

– Alerg după el, spuse moşul, supărat.

– Nu fugi aşa îmbrăcat, îi strigă cel care îi luase scroafa, că n-o să poţi fugi mult. Lasă aicea

blana şi cizmele, că ţi le păzesc eu, şi aşa, uşurat, poţi să alergi şi să-l prinzi pe hoţ.

Moşul nu înţelese şiretlicul. Se dezbrăcă de blană, îşi scoase cizmele şi fugi pe deal. Dar n-avea pe cine să ajungă, căci pe deal nu era nimeni. Hoţul era jos şi acum ajunsese departe cu cizmele şi cu blana moşului, după ce furase şi scroafa babei.

Supărat, moşul se întoarse acasă şi fără scroafă, şi fără blană, şi fără cizme.

Şi nu trecu multă vreme de atunci, când, în timp ce moşul şi baba stăteau într-o zi la poartă, auziră un om care striga:

– Ouă de catâr, ouă de catâr vindem!

– Păi, la ce sunt bune? întrebă baba.

– Dacă luaţi unul, zise negustorul, şi-l clociţi patruzeci de zile în pădure, o să iasă un catâr şi o să aveţi un catâr.

– Şi câte parale ceri tu pe un astfel de ou? întrebă moşul.

– Zece galbeni, spuse vânzătorul.

Moşul, care nici el nu era întreg la minte, se învoi şi cumpără un ou de catâr.

Vânzătorul însă era tot omul care îi păcălise cu scroafa şi furase cizmele şi blana moşului, dar

ei nu-l cunoscură. Şi aşa hoţul luă şi ăşti zece galbeni şi plecă.

Moşul şi baba duseră oul la pădure şi baba cloci oul timp de treizeci şi nouă de zile. A patruzecea zi, baba plecă acasă şi rămase moşul să clocească o zi. După ziua aceea, a patruzecea, tocmai când baba se înapoia la moş, văzu cum de lângă el sare un iepure. Şi baba şi moşul crezură că e un pui de catâr.

– Hei, aleargă, babo, că a fugit catârul! strigă atunci moşul.

Şi ridicându-se şi el de unde stătea, începură să alerge amândoi după iepure, crezând că aleargă după catâr. Alergară ei aşa multă vreme şi, de n-or fi murit, aleargă şi astăzi, că pe iepure tot nu l-au putut prinde.

Oul de catâr a rămas acolo în pădure, că nu era ou, era o piatră albă, frumos rotunjită de apa râului care trecea prin satul babei şi al moşului.

Moşul şi ginerii săi

ÎNTR-O ZI, o babă îşi trimise moşul la târg ca să cumpere griş. Voia să fiarbă griş cu lapte pentru cele trei fiice ale sale. Moşul luă sacul, se duse la târg şi cumpără griş. Dar sacul era găurit şi pe drum se împrăştie tot grişul.

– Unde ţi-i grişul? întrebă baba.

Sacul era gol, nici un fir de griş nu se mai afla înăuntru.

Moşul se întoarse şi începu să strângă grişul împrăştiat pe drum, dar se făcu noapte şi bietul om oftă:

– Dacă Luceafărul ar vrea să-mi lumineze puţin, ca să pot strânge grişul, i-aş da de nevastă pe fiica mea cea mare.

Luceafărul, auzindu-l, îi lumină calea şi moşul continuă să strângă grişul. Dar i se făcu frig.

– Dacă Soarele ar vrea să mă încălzească puţin, i-aş da de nevastă pe fiica mea mijlocie.

Şi Soarele începu să încălzească, până când moşul asudă.

Fiind obosit, abia mai adună o mână de griş. Se opri şi spuse:

– Dacă ar veni Corbul şi m-ar ajuta să strâng grişul, i-aş da de nevastă pe fiica mea cea mică.

Veni Corbul şi strânse tot grişul. Astfel moşul îşi umplu din nou sacul.

Luceafărul îi spuse atunci moşului:

– Acum trimite fata cea mare pe prispă.

Moşul trimise fata cea mare pe prispă şi Luceafărul o luă. Apoi trimise pe fata mijlocie Soarelui, iar Corbului, pe cea mică.

– Am să mă duc să-mi văd ginerele cel mare, îi spuse moşul babei şi se duse.

Veni la Luceafăr, care-l primi cu cuvintele:

– Bine ai venit, tată socru, ce vrei de la mine?

– Nimic nu vreau. Am venit numai să văd ce gospodărie duci cu fata mea cea mare.

– Bine, să mergem atunci să ne scăldăm, spuse Luceafărul şi porunci soţiei să se cufunde în cada cu apă.

– Dar e seară şi în baie o să fie întuneric, observă moşul.

– N-o să fie întuneric, râse Luceafărul.

Băgă apoi un deget prin gaura cheii de la uşă şi de îndată se făcu lumină, de puteai să pui aţă în ac.

Moşul se întoarse acasă şi spuse babei:

– Intră în cada cu apă, o să ne scăldăm.

– Dar acum este seară, se miră baba, o să fie întuneric.

– Nu spune nimic, intră în apă! Am să-ţi arăt ce am învăţat de la ginerele nostru, Luceafărul.

Moşul băgă degetul în gaura cheii de la uşă, dar gaura era mică şi moşul nu putu să-şi mai scoată degetul. Trase, trase şi era gata să-şi rupă degetul, înainte de a-l scoate. Şi încăperea rămase în întuneric ca mai înainte.

Apoi moşul spuse babei:

– Mă duc să văd cum trăieşte al doilea ginere al nostru.

Şi se duse într-un suflet la Soare. Soarele îl primi cu cuvintele:

– Te salut cu drag, tată socru, ce vânt te aduce pe la noi?

– Ce să mă aducă, am venit şi eu aşa, să văd ce mai faceţi.

– Foarte bine. Atunci să cinăm, spuse Soarele şi se culcă pe podea.

Soţia aduse o tavă cu prăjituri şi i-o puse pe burtă. După o clipă, prăjiturile s-au copt şi cina era pregătită. Moşul veni acasă şi spuse babei:

– Pregăteşte nişte prăjituri pentru cină.

Baba luă o tigăiţă, o unse cu untură, puse în ea coca şi o aşeză pe plită. Dar moşul se trânti la pământ şi porunci:

– Pune tava pe burta mea!

– Ce ţi-a trăsnit prin cap, bătrân nesocotit? se supără baba.

– Taci din gură şi dă-mi tava! Am să-ţi arăt eu ce-am învăţat de la ginerele nostru, Soarele.

Baba luă atunci tigăiţa de pe foc şi o puse pe burta goală a moşului, care sări în sus, ţipând îngrozitor, fiindcă-i fripsese burta.

După ce-i trecură rănile, moşul spuse babei:

– Am să mă duc la al treilea ginere al nostru.

Şi se duse la Corb, care-l primi cu cuvintele:

– Fii binevenit, tată socru! Ce doreşti?

– Nimic, dragă ginere! Am venit doar aşa...

– Foarte bine, spuse Corbul. Să mergem atunci să ne culcăm în copac.

Se urcară în copac, iar când moşul adormi, căzu jos şi-şi rupse nasul. De atunci, moşul s-a lecuit să-şi mai viziteze ginerii.

Corabia zburătoare

TRĂIAU ODATĂ, într-un sat, un moşneag şi o babă care aveau trei feciori: doi dintre ei erau tare deştepţi, dar al treilea – cam sărac cu duhul. De cei deştepţi, baba avea mai multă grijă: în fiecare săptămână, le dădea cămăşi albe, curate, iar de cel prost toţi râdeau, îl certau. El nu se mişca de lângă sobă, în cămaşa lui neagră, murdară. Dacă i se da de mâncare, mânca, dacă nu, stătea flămând.

Odată, împăratul acelui ţinut vesti printr-un crainic să se adune tinerii la masă, în palatul împărătesc, şi acela care va construi o corabie zburătoare şi va veni cu ea, acela o va lua de soţie pe fiica sa. Auzind vestea asta, fraţii cei deştepţi se sfătuiră şi unul dintre ei zise:

– Să mergem, poate vom avea noroc!

Se îmbrăcară frumos şi spuseră părinţilor:

– Vom merge amândoi la împărat la masă. De pierdut n-avem ce pierde, dar poate vom avea noroc acolo!

Bătrânii lor părinţi se împotriviră la început, apoi le dădură binecuvântarea. Baba le dădu plăcinte, fripturi, o ploscă plină ochi cu rachiu şi ei plecară. Iar feciorul cel prost şedea pe sobă şi se ruga şi el:

– Merg şi eu acolo unde au plecat fraţii mei!

– Unde să mergi tu, prostule, te vor mânca lupii pe drum.

– Nu, nu mă vor mânca, voi merge!

Bătrânii râseră la început, iar pe urmă începură să-l certe. Dacă văzură că nu pot face nimic cu prostul, îi spuseră:

– Du-te, dar să nu te mai întorci şi să nu spui cumva că eşti fiul nostru.

Baba îi dădu o traistă cu ceva pâine veche, o ploscă cu apă şi el plecă.

Merse ce merse şi, întâlnind pe drum un bătrân cu barba albă până la brâu, îl întrebă:

– Bună ziua, moşule! Unde mergi?

– Eu umblu prin lume, să scap oamenii de nenorociri. Dar tu?

– La masă, la împărat.

– Oare tu poţi construi o corabie care să zboare singură? întrebă moşul, fiindcă şi el auzise de dorinţa împăratului.

– Nu, nu pot.

– Atunci de ce mergi?

– Cine ştie? De pierdut, n-am ce pierde, dar poate că norocul meu e acolo!

– Aşază-te, să te odihneşti puţin, să luăm ceva în gură. Scoate ce ai în traistă.

– Ei, moşule, nu e nimic acolo, numai nişte pâine uscată...

– Nu-i nimic, scoate-o.

Şi iată că prostul dezlegă traista, dar în loc de pâine neagră văzu nişte plăcinte albe, de care nu mai mâncase niciodată.

– Dar ce, spuse bătrânul, să mâncăm fără să bem? Oare în traista ta nu e şi rachiu?

– De unde să fie? N-am decât plosca asta plină cu apă.

– Scoate-o, spuse bătrânul.

Băiatul scoase plosca, gustă şi se miră: în ea era un rachiu din cel mai bun.

Apoi întinseră merindele pe iarbă şi începură să mănânce. După ce mâncară, moşul îi mulţumi flăcăului pentru masă, apoi spuse:

– Ascultă, fiule: intră acum în pădure, apropie-te de un copac falnic, loveşte copacul cu securea de trei ori, apoi ai să cazi jos şi ai să dormi până te va deştepta careva. Până atunci corabia ta va fi gata, iar tu urcă-te în ea şi du-te unde ai nevoie! Pe drum însă ia-i cu tine pe toţi cei care îţi vor ieşi în cale.

Prostul mulţumi moşului şi se despărţiră: moşul plecă în drumul său, iar prostul în pădure. Intrând în pădure, se apropie de un copac falnic, îl lovi de trei ori cu securea, căzu jos şi adormi buştean. A dormit el, a dormit, până a simţit că cineva îl trezeşte.

– Scoală-te, norocul tău a sosit, scoală-te!

Prostul se trezi şi, când se uită, corabia se afla în faţa lui, toată de aur, cu pânze de mătase, numai să zbori! Fără să se gândească prea mult, se urcă pe corabie, iar ea se ridică şi porni în zbor pe sub cer, peste pământ. Zbura, zbura! Când se uită, văzu un om care se apleca şi punea urechea la pământ, ascultând. Băiatul strigă:

– Salutare, unchiule! Cine eşti şi ce faci?

– Eu sunt Aude-Tot şi ascult dacă s-au adunat oamenii la masă, la împărat.

– Aşază-te lângă mine, te duc acolo!

Şi zburară mai departe.

Se mai uită încă o dată în jos şi văzu un om pe drum cu un picior agăţat de ureche, iar cu celălalt sărind.

– Bună ziua, unchiule! Cine eşti, şi de ce sari într-un picior?

– Mi se spune Merge-lute. Dacă dezleg şi celălalt picior, aş călca dintr-un pas tot pământul, şi nu vreau.

– Unde te duci?

– La împărat, la masă.

– Aşază-te alături de noi.

Omul se aşeză în corabie şi zburară mai departe. După o vreme, când se uită, băiatul văzu un vânător care stătea pe drum şi ochea cu arcul. Nicăieri nu se vedea nici o pasăre, nimic. Prostul strigă atunci:

– Bună ziua, unchiule, ce ocheşti, că nu se vede nici o pasăre, doară?

– Asta vouă vi se pare că nu se vede. Eu văd că ea stă pe un pom uscat, la o sută de mile de aici.

– Vino cu noi, dacă vrei.

Acela se urcă în corabie şi îndată corabia zbură mai departe. Când se mai uită, prostul văzu un om care ducea un sac plin cu pâine.

– Bună ziua, unchiule! Cine eşti dumneata şi unde mergi?

– Eu sunt Înghite-Mult, dac-ai auzit de mine, şi merg să fac rost de pâine pentru masă.

– Păi şi aşa ai un sac plin.

– Nu-mi ajunge nici la o gustare pâinea asta.

– Vino cu mine.

Se urcă şi el. Mai zburară aşa o vreme, iar când se uită iarăşi, băiatul văzu un om care mergea pe lângă un lac, căutând ceva.

– Bună ziua, unchiule! De ce umbli pe-aici? Cine eşti şi ce cauţi?

– Setilă sunt şi mi-e tare sete, dar nu găsesc apă prin locurile astea...

– Dar în faţa ta ai un lac întreg, de ce nu bei? Nu-ţi ajunge?

– Ei, ce apă e asta?! Nu-mi ajunge nici pentru o înghiţitură!

– Atunci aşază-te alături de noi.

Se aşeză omul acela şi ei zburară mai departe. Când se uită din nou, băiatul văzu un om care mergea spre sat, ducând în spate o legătură de paie.

– Bună ziua, unchiule! Cine eşti şi de ce cari paiele acelea, oare nu au oamenii paie acolo?

– Eu sunt Gerilă, flăcăule, dar paiele astea nu-s ca şi celelalte... Vara, cât ar fi de cald, dacă aşterni puţin, dintr-o dată aduci gerul şi zăpada.

– Aşază-te alături de noi.

Şi zburară mai departe. Zburară, zburară... Când se uită, băiatul văzu un om care mergea spre o pădure, ducând o legătură de lemne pe umeri.

– Bună ziua, unchiule, unde duci lemnele?

– În pădure.

– Nu sunt destule lemne în pădure?

– Sunt, dar nu la fel! Pe acestea, dacă le arunci, îndată apare în faţa ta o armată.

– Vino cu noi.

În cele din urmă ajunseră la masă, la împărat. Acolo, în mijlocul curţii, erau aşezate o mulţime de mese încărcate cu mâncare şi butoaie cu vin şi rachiu şi multe altele. Erau adunaţi acolo bătrâni şi tineri, nobili şi bogătaşi, săraci şi cerşetori.

Prostul sosi şi coborî cu corabia în faţa ferestrelor împărăteşti. El şi cei care-l însoţeau ieşiră din corabie şi se duseră să mănânce.

Împăratul văzuse pe fereastră că a sosit o corabie în zbor şi spuse unui servitor:

– Du-te şi întreabă cine a sosit cu acea corabie de aur?

Servitorul se duse. Întorcându-se, îi spuse împăratului:

– Nişte zdrenţăroşi, măria-ta!

Împăratul nu-l crezu.

– Cum se poate ca nişte zdrenţăroşi să zboare cu o corabie de aur?! Tu probabil că n-ai cercetat cum trebuie.

Şi se duse chiar el şi întrebă:

– Cine a sosit cu această corabie?

– Eu, spuse prostul, înclinându-se adânc în faţa împăratului.

Împăratul, cum văzu că haina acestuia e plină de petice, iar pantalonii rupţi în genunchi, îşi puse mâinile în cap.

„Cum s-o dau pe fata mea acestui sărăntoc?“ îşi spuse în sinea sa.

Şi se gândi să-l pună la tot felul de încercări. După ce chibzui o vreme, chemă un servitor şi-i porunci:

– Du-te şi spune-i acelui zdrenţăros că, deşi a venit pe corabia de aur, dacă nu găseşte apa vie până vor termina oamenii masa, nu numai că nu-i dau pe prinţesă, dar îi zbor capul de pe umeri!

Servitorul plecă. Iar Aude-Tot, care auzise tot ce spusese împăratul, îi spuse prostului.

Acesta se întristă, nu mai mânca şi nu mai bea. Merge-lute observă şi-l întrebă de ce nu mănâncă şi nu bea?

– De ce să mănânc, dacă nu pot să aduc apa vie? Află că împăratul mi-a poruncit ca, până când oamenii termină masa, să-i aduc apa vie. Cum s-o găsesc?

– Nu fi trist, îţi fac eu rost.

Merge-lute dezlegă piciorul de la ureche şi porni; într-o clipă aduse apa vie. Dar, fiind obosit, se culcă la umbră, lângă o moară şi adormi. Oamenii terminau de mâncat, iar el nicăieri. Prostul stătea nici viu, nici mort. Se gândea că nu mai are mult de trăit. Aude-Tot puse urechea la pământ şi ascultă, apoi îi spuse:

– Nu fi trist, doarme la moară.

– Ce fac acuma, întrebă prostul, cum să-l trezesc?

– Nu-ţi fie teamă, zise vânătorul, îl voi trezi eu.

Întinse arcul şi trase. Săgeata izbi moara din care săriră surcele. Merge-lute se trezi şi într-o clipă aduse apa vie, tocmai când oamenii terminau masa.

Împăratul se îngălbeni. Ce să facă? Şi-l puse la altă încercare.

– Dacă va mânca el şi însoţitorii lui dintr-o dată şase perechi de boi fripţi şi patruzeci de cuptoare de pâine, atunci îi dau fiica de soţie, iar dacă nu, îi va sta capul unde îi stau picioarele.

Aude-Tot auzi şi asta şi-i spuse prostului.

– Ce să mă fac acuma? zise el. Eu nu pot să mănânc nici o pâine!

Şi începu să plângă.

– Nu plânge, eu voi mânca pentru toţi şi încă îmi va fi puţin! îl linişti Înghite-Mult.

Se fripseră doisprezece boi, se coapseră patruzeci de cuptoare de pâine. Înghite-Mult începu să mănânce şi mâncă tot.

Împăratul, văzând că a pierdut şi încercarea aceasta, zise din nou:

– Să bea patruzeci de butoaie cu vin, dacă nu, îi voi zbura capul!

Aude-Tot îi spuse iar prostului, care începu din nou să plângă.

– Nu plânge, îl potoli Setilă, eu voi bea tot şi nici nu-mi va ajunge.

Împăratul îi dădu patruzeci de butoaie cu vin şi Setilă bău tot.

Văzând că nu poate să-i facă nici un rău, împăratul se gândi: „Trebuie să-l trimit pe lumea

cealaltă, altfel îmi va lua fiica!" Şi trimise din nou sluga, cu altă poruncă:

– Du-te şi spune-i ca înainte de nuntă să facă o baie!

Apoi porunci să încingă baia aşa fel, ca el să se coacă în ea. Băiaşul încinse baia din răsputeri: numai dogoarea te-ar fi omorât.

Îi spuseră prostului, care plecă la baie, iar cu el merse şi Gerilă cu paiele sale. Gerilă împrăştie paiele şi se lăsă un frig, că prostul abia putu să se spele, apoi repede sări pe sobă şi acolo adormi numaidecât.

Dimineaţa, slujitorii împăratului deschiseră baia cu gândul că vor găsi numai cenuşa, când colo, el dormea pe sobă. Îi spuseră împăratului cum s-a întâmplat: că l-au găsit dormind pe sobă, iar acolo era atât de frig, de parcă nu s-ar fi făcut focul toată iarna. Împăratul se zăpăci. Se gândi, se gândi şi spuse:

– Să facă rost de un regiment de soldaţi până dimineaţa, atunci îi voi da fata. Dacă nu, îi tai capul!

Aude-Tot auzi şi asta şi-i spuse prostului, iar acesta începu să plângă, spunându-şi: „Ce să mă fac, de unde scot eu atâta armată?"

Merse pe corabie şi zise:

– Oh, salvaţi-mă, fraţilor! M-aţi scos de atâtea ori din nevoie! Ajutaţi-mă şi acum!

– Nu plânge, spuse omul care ducea lemne, te scap eu.

Şi-l duse pe băiat, noaptea, în câmp, luă cu el o legătură cu lemne şi când a început să arunce lemnele, apăreau oamenii! Şi se adună o armată.

Dimineaţa, împăratul auzi cântece şi întrebă:

– Cine cântă atât de dimineaţă?

– Acela care a venit cu corabia zburătoare: el cântă şi instruieşte armata.

Împăratul se convinse că nu mai poate să facă nimic şi porunci să-l cheme la el.

Iar prostul se schimbase aşa, că nu-l mai puteai recunoaşte: hainele pe el străluceau, iar el era atât de frumos, că îţi lua răsuflarea. Mergea în fruntea regimentului, călare pe un cal negru.

Ajungând la palat, el strigă:

– Stai!

Armata se opri pe loc. Apoi el intră în palat şi împăratul îl îmbrăţişă, îl sărută şi-i spuse:

– Aşază-te, ginerele meu iubit!

Veni şi prinţesa. Cum îl văzu, îl plăcu şi se citea fericirea pe chipul ei.

Şi au făcut o nuntă mare, cu veselie şi belşug, că aburul mâncărurilor a ajuns până la cer. Şi se spune că până şi Înghite-Mult s-a săturat de astă dată.

Împăratul pădurii

DEMULT, când nu erau pe lume nici părinţii, nici bunicii noştri, trăia un om sărac cu soţia sa. Aveau un singur fiu, dar nici acela de ispravă: era atât de leneş, că nu se apuca de nimic, ci stătea numai pe sobă. Împlinise douăzeci de ani, dar el stătea tot pe sobă, nu se da jos niciodată. Dacă i se da de mâncare, mânca, dacă nu, se lipsea. Părinţii lui erau tare supăraţi.

– Ce să facem cu tine, fiule, că nu eşti bun de nimic? Copiii vecinilor îi ajută pe părinţi, iar tu numai mănânci pâinea degeaba.

Dar el n-avea nici un gând, decât să stea zi de zi şi noapte de noapte la căldură.

Într-o zi, femeia îi spuse soţului său:

– Ce gânduri ai cu fiul tău, vezi bine că a ajuns mare şi nu e bun de nimic?! Dă-l la o meserie, poate oamenii străini l-or învăţa să facă şi el ceva!

Omul o ascultă şi îl dădu la un croitor. Stătu el la croitor cam zece zile şi fugi acasă: se urcă din nou pe sobă. Taică-său îl bătu bine, îl certă şi îl duse la un cizmar, să înveţe cizmăria. El fugi şi de acolo. Taică-său îl bătu din nou şi-l duse la un fierar, dar şi acolo nu stătu mult şi fugi. Ce să facă taică-său cu el? Îl luă şi plecară departe, departe. Merseră ei ce merseră şi, după o vreme, ajunseră într-o pădure atât de mare şi întunecoasă, încât nu se vedea nici cerul. Intrară în ea şi se simţiră obosiţi. Aproape de ei se afla o buturugă. Tatăl spuse:

– Am obosit, mă aşez să mă odihnesc puţin.

Se aşeză pe buturugă şi oftă:

– Of! Ce obosit sunt!

Numai ce oftă şi din buturugă ieşi pe dată un omuleţ plin de zbârcituri, cu barba până la genunchi.

– Omule, ce-ţi trebuie de la mine?

– Lasă-mă în pace! Nu te-am chemat! răspunse el, supărat.

– Cum nu m-ai chemat? N-ai strigat „Of?", zise bătrânul.

– Cine eşti dumneata, moşule? întrebă el.

– Eu, spuse omuleţul, sunt împăratul pădurii. Of mă cheamă. De ce m-ai chemat?

– Nici nu m-am gândit să te chem; am oftat de supărare.

– Spune-mi, unde mergi? îl întrebă Of.

– Îl duc pe băiatul ăsta să-l dau la lucru. Poate oamenii străini îl vor putea învăţa ceva, căci la noi acasă, cum îl dau la lucru, fuge.

– Lasă-l la mine, spuse Of. Îl voi învăţa eu, dar cu următoarea înţelegere: cum se termină anul, vii după el, dacă îl recunoşti, îl iei, iar dacă nu-l recunoşti, va trebui să mai stea încă un an!

– Bine, zise omul şi plecă acasă.

Of îl duse pe băiat acasă la el, în lumea de sub pământ, până la o casă verde, iar în acea casă toate erau verzi: şi pereţii şi băncile. Şi soţia lui Of era verde, şi copiii şi tot, tot. Iar ca servitori erau maimuţe, şi ele verzi, verzi.

– Aşază-te, îi spuse Of băiatului, cu blândeţe, şi mănâncă ceva.

Maimuţele îi aduseră mâncarea. Şi ea tot verde. Băiatul mâncă.

– Du-te, spuse Of, să tai lemne şi să le aduci.

A tăiat ori n-a tăiat, s-a culcat pe lemne şi a adormit. Veni Of, iar el dormea. Îl luă, îl aşeză pe lemne şi dădu foc lemnelor. Băiatul arse! Atunci Of luă cenuşa lui şi o împrăştie în vânt. Un cărbune căzu din cenuşă. Atunci Of luă şi stropi cărbunele cu apă vie. Băiatul învie, dar deveni mai vioi. Of îi porunci din nou să taie lemne: acela adormi din nou. Of dădu iar foc lemnelor, cenuşa o împrăştie în vânt, tăciunele îl stropi cu apă vie; băiatul învie din nou şi deveni atât de frumos, că nu exista altul ca el! Dar Of îl arse şi a treia oară, şi băiatul acela leneş deveni atât de vioi şi frumos, ca în poveşti.

Iată că trecu un an. Veni tatăl băiatului să-l ia. Cum ajunse în pădure, se aşeză pe aceeaşi buturugă şi zise:

– Of!

Atunci Of ieşi din buturugă şi spuse:

– Să fii sănătos, omule!

– Şi tu să fii sănătos, Of!

– Ai nevoie de ceva? îl întrebă Of.

– Am venit după băiat.

– Dacă-l recunoşti, îl iei cu tine, dacă nu, mă va mai servi un an.

Omul plecă după Of şi ajunse la coliba acestuia. Of luă nişte mei şi-l aruncă pe jos, unde se strânseră o mulţime de cocoşi.

– Hai, uită-te, unde e băiatul tău?

Omul se uită, se uită, toţi cocoşii erau la fel, unul şi unul şi nu-l recunoscu pe băiat.

– Ei, spuse Of, dacă nu l-ai recunoscut, atunci du-te. Încă un an mă va servi fiul tău.

Omul plecă acasă. A trecut încă un an şi omul veni din nou la Of. Ajungând la buturugă, el spuse:

– Of!

Of ieşi. Îl duse la saivan: acolo numai berbeci unul şi unul. Omul se uită, se uită, dar nu ghici.

– Du-te acasă, dacă e aşa, fiul tău va rămâne încă un an la mine.

Omul plecă, supărat. A trecut şi al treilea an. El veni din nou. Merse ce merse şi văzu un moşneag alb ca laptele; şi hainele lui erau albe.

– Bună ziua, omule!

– Sănătate bună, bătrâne!

– Încotro mergi?

– Merg la Of, să-l scap pe băiat, şi-i povesti bătrânului cel alb cum l-a tocmit el pe fiul său la Of.

– Ei, spuse bătrânul, proastă treabă, te duce el mult cu vorba.

– Văd şi eu că e rău, dar nu ştiu ce să fac acum. Poate ştii dumneata cum aş putea să-l recunosc pe fiul meu.

– Ştiu, răspunse bătrânul. Ascultă, cum ajungi la Of, el va da drumul la o mulţime de porumbei, iar tu nu-l vei lua pe nici unul, decât pe acela care nu mănâncă, ci şade sub un pom şi-şi curăţă penele: acela e fiul tău!

Îi mulţumi moşului şi plecă mai departe.

Ajuns la buturugă, spuse:

– Of!

Şi omuleţul ieşi şi-l duse în împărăţia sa. Apoi aruncă nişte grâu şi chemă porumbeii. Erau foarte mulţi şi toţi la fel.

Toţi porumbeii începură atunci să mănânce, numai unul stătea sub un pom şi-şi curăţa penele. Omul spuse:

– Iată-l pe fiul meu!

– Ai ghicit! Dacă e aşa, poţi să-l iei.

Şi atunci ieşi din el un flăcău atât de frumos, cum nu există altul în lume. Tatăl se bucură grozav, îl îmbrăţişă şi-l sărută.

– Să mergem, fiule, acasă!

Şi plecară. Mergând pe drum, tatăl îl întrebă cum i-a fost la Of; fiul îi povesti. Apoi tatăl îi spuse cât de greu trăiesc ei, iar fiul ascultă în tăcere. Mai departe, tatăl spuse:

– Ce vom face, fiule, acum? Eu sunt sărac şi tu eşti la fel. Ai slugărit trei ani la împăratul pădurii şi n-ai câştigat nimic!

– Nu te teme, tată, totul va fi bine. Ia te uită, parcă aici e vânătoarea de vulpi a boierilor. Mă transform eu în ogar şi voi prinde vulpea, boierii mă vor cumpăra de la tine. Cere trei sute de ruble, numai ai grijă, să mă vinzi fără zgardă, şi vom avea bani!

Merseră ei ce merseră şi ajunseră la marginea pădurii; acolo câinii urmăreau vulpea, dar nu puteau s-o prindă. Băiatul se prefăcu dintr-o dată în ogar, ajunse şi prinse vulpea. Boierii alergară din pădure.

– E câinele tău? întrebă unul dintre ei. Vinde-ni-l nouă. Cât ceri pe el?

– Trei sute de ruble, fără zgardă.

– Nu ne trebuie zgarda ta, îi vom face una aurită. Ia banii şi dă-ne câinele!

Numărară banii în mâna omului, luară câinele şi începură din nou vânătoarea. Câinele

goni vulpea în pădure, se transformă în om şi veni la tată-său.

Merseră ce merseră şi omul spuse:

– Ce vom face cu aceşti bani, nu ne vor ajunge să ridicăm casa?

– Nu te îngrijora, vom mai avea şi alţii. Aici, mi se pare că boierii au pornit la vânătoare de prepeliţe, şi mă poţi vinde din nou.

Merseră ei pe câmp. Boierii dădură drumul şoimului. Şoimul se repezi, prepeliţa fugi, şoimul n-o ajunse. Băiatul se prefăcu atunci în şoim şi o prinse repede. Boierii văzură.

– E al tău şoimul? Vinde-ni-l nouă. Cât ceri pe el?

– Cum daţi trei sute de ruble, îl luaţi.

Boierii acceptară bucuroşi şi-i dădură trei sute de ruble; apoi dădură drumul şoimului, să urmărească prepeliţele, iar el zbură, zbură, se prefăcu în om şi din nou veni la tatăl său.

– Ei, acum ne-am îmbogăţit niţel, spuse tatăl.

– Aşteaptă, vom mai avea bani, când vom trece prin bâlci. Acolo mă prefac în cal, iar tu să mă vinzi, dar fără căpăstru.

Ajunseră ei la târg, acolo, bâlci. Fiul se prefăcu într-un cal cât un balaur, încât ţi-era frică

să te apropii de el. Îndată se găsiră amatori să-l cumpere.

– Cât ceri, omule, pe cal?

– O mie de ruble, dar fără căpăstru.

– Nu ne trebuie căpăstrul tău, îi vom face unul aurit! Ia cinci sute!

– Nu-l dau.

Dar iată că se apropie un chior.

– Cât ceri, omule, pe cal?

– O mie de ruble, fără căpăstru.

Începură să se tocmească, dar omul nu scădea preţul cu nici un chip.

– Bine, ia toţi banii, dar mi-l vinzi cu căpăstru. Ai văzut să se vândă cal fără căpăstru? Uite, îţi mai dau încă cinci ruble.

Omul se gândi: căpăstrul costă puţin, iar chiorul îmi dă cinci ruble. Luă banii şi-i dădu calul. Chiorul, care nu era altul decât Of, încălecă pe cal, se ridică în zbor şi coborî în pădure. La amiază, Of luă calul şi se duse la râu. Când se apropie de râu şi se aplecă să bea apă, calul se prefăcu în biban şi plecă. Of, fără să se gândească mult, se prefăcu în ştiucă şi începu să-l urmărească. Dar, când să-l ajungă, bibanul se întoarse cu coada şi ştiuca nu-l putu prinde.

– Bibane, bibane! Întoarce-te la mine cu capul, să stăm de vorbă!

– Dacă tu, cumetre, vrei să vorbeşti cu mine, eu aud şi aşa!

Mult timp îl urmări ştiuca, dar degeaba! Şi ieşi bibanul pe mal, iar acolo prinţesa spăla rufele în apă. Bibanul se prefăcu în inel de aur cu granate. Prinţesa îl observă şi ridică inelul din apă. Îl duse acasă şi se lăudă:

– Ce inel frumos am găsit!

Tatăl ei îl admiră, iar prinţesa nu ştia la ce deget să-l pună, atât de frumos era!

Peste vreun ceas apăru un negustor. Era Of. Tatăl prinţesei ieşi afară şi-l întrebă:

– Ce doreşti, omule?

– Am mers pe mare, spuse negustorul, pe o corabie şi duceam în ţara mea, pentru împăratul meu, un inel de aur cu granate şi mi-a scăpat inelul în apă. Oare nu l-a găsit nimeni de la dumneavoastră?

– Fiica mea l-a găsit.

O chemară pe fată. Negustorul începu s-o roage să-i dea inelul. Spunea că nu va mai putea trăi pe lume, dacă nu va aduce inelul.

Dar ea nu vrea să-l dea. Împăratul stărui:

– Dă-l, fată, altfel, din cauza noastră, va fi omul nenorocit.

– Luaţi ce vreţi de la mine, o rugă negustorul, numai să-mi daţi inelul.

– Bine, dacă e aşa, spuse prinţesa, atunci nici ţie, nici mie!

Şi aruncă inelul jos. Acesta se risipi îndată în grăunţe de mei, care se împrăştiară în toată casa. Of, fără să se gândească mult, se prefăcu într-un cocoş şi începu să adune meiul. Dădu cu ciocul, dădu şi adună tot. Dar un grăunte se rostogoli sub picioarele prinţesei şi Of nu-l văzu. Când termină, Of zbură pe fereastră şi se duse. Iar din acel grăunte ieşi un flăcău atât de frumos, încât prinţesa, cum îl văzu, se îndrăgosti de el şi începu să-l roage pe împărat ca s-o mărite cu el.

Împăratul la început se strâmbă că trebuie să-şi dea fiica după un om simplu, dar până la urmă îi binecuvântă. Atunci făcură o masă mare, la care au invitat toată lumea. I-au adus la nuntă şi pe părinţii băiatului şi de atunci au trăit cu toţii în pace şi fericire. Of, împăratul pădurii, nu i-a mai supărat vreodată.

Inelul fermecat

ODATĂ, demult, trăia o bătrână împreună cu nepotul ei. Şi iată că veni o vreme când ei nu mai avură nimic ce să mănânce. Trecură câteva zile şi băiatul zise:

– Cât suntem de nefericiţi, bunico!

Şi atunci bătrâna îi dădu zece tangi.

– Du-te la bazar şi cumpără câte ceva de mâncare, zise ea.

Plecă el la bazar şi ce văzu? Pe drum, copiii târau după ei un câine, cu gândul de a-l omorî. Atunci băiatul se rugă:

– Nu-l omorâţi, daţi-mi-l mie, am să vă plătesc bani pentru el!

Copiii se învoiră, aşa că băiatul luă câinele şi îl duse acasă. Văzându-l, bătrâna îl întrebă:

– Ei, ce-ai cumpărat?

– Am cumpărat un câine, răspunse el.

– La ce bun un câine?! se miră bătrâna.

– Bunico, noi eram doi, acum vom fi trei.

Şi iarăşi rămaseră încă o noapte flămânzi.

Când se lumină de ziuă, bătrâna îi dădu nepotului cincisprezece tangi, zicându-i:

– Du-te din nou la bazar şi cumpără ceva de mâncare. Nu putem rămâne flămânzi.

Băiatul plecă şi hoinări până seara. Pe drum, văzu cum nişte copii băgaseră o pisică într-un coş şi o duceau s-o omoare. Atunci, la fel ca în ajun, băiatul începu să se roage:

– N-o omorâţi, daţi-mi-o mie, am să vă plătesc pentru ea!

Şi copiii, luând banii, îi dădură bucuroşi pisica. Iar bunica sa îl aştepta gândindu-se: „O să aducă nepotul meu câte ceva, am să pun la fiert şi o să mâncăm. Suntem atât de flămânzi".

Nepotul veni, dar în coş avea o pisică. Îl întrebă bătrâna:

– Dar ce nevoie avem noi de pisică?

– Noi eram trei, cu ea vom fi patru şi, pe deasupra, pisica ne va fi de folos.

Bătrâna nu mai zise nimic. A doua zi, ea îi dădu nepotului douăzeci de tangi.

– Du-te la bazar, cumpără ceva, altfel nu e bine de noi!

Nepotul plecă la bazar şi rămase acolo până târziu. Iar când se înseră, băgă de seamă că nişte copii închiseseră într-un coş un şarpe pe care îl duceau să-l omoare. Băiatul îi rugă:

– Nu-l omorâţi! Mai bine daţi-mi-l mie! Am să vă dau bani în schimb!

– Fie, ia-l! răspunseră ei.

Băiatul le dădu banii, luă şarpele şi-l aduse acasă. Bătrâna îşi întrebă nepotul:

– Ce-ai cumpărat?

– Un şarpe, bunico! răspunse el.

Şi bunică-sa începu să-l certe:

– Secătură ce eşti, ce ne trebuia nouă un şarpe? Mă va muşca noaptea. De ce l-ai adus?

– Bunico, şi el ne va prinde bine. Eram patru, cu el vom fi cinci, răspunse nepotul.

Dar veni ziua următoare şi, dintr-o dată, şarpele zise cu grai omenesc:

– Au trecut deja trei ani de când m-am pierdut de părinţi. Poate că, odată, ai să mă duci la ei şi atunci eu am să le povestesc cum m-ai salvat de la moarte şi drept răsplată ei îţi vor dărui tot ce-ţi va pofti inima!

Aflând dorinţa şarpelui, băiatul se duse la bunică-sa.

– Bunico, vreau să duc şarpele pe care l-am cumpărat la părinţii lui!

– Secătură, îi zise bătrâna, niciodată nu mă asculţi şi uite acum ce vrei să faci! Dar ai să te mai întorci de acolo? Faci numai ce te taie capul!

Şi băiatul înţelese că bunica era tare nemulţumită, aşa că, în acea zi, el nu se duse nicăieri. Veni o nouă zi şi şarpele iarăşi grăi:

– Hai să mergem la părinţii mei!

– Aşa să fie, hotărî băiatul, deşi bunica mea nu e de acord.

Şi ei porniră spre părinţii şarpelui. Merseră ce merseră, până când ajunseră la o vale. Şarpele era în faţă, băiatul îl urma. Intrară apoi şi într-o peşteră. Iar acolo şarpele îl povăţui:

– Orice ţi s-ar da, să nu primeşti! Chipurile, să spui: „Mie nu-mi trebuie nimic".

– Prea bine, şarpe, se învoi băiatul.

Mult merseră ei pe sub pământ şi, în sfârşit, ajunseră. Şarpele îl lăsă pe băiat la intrare, apoi dispăru după o uşă. Văzându-l, părinţii rămaseră fără grai. După un timp îşi veniră în fire şi întrebară:

– Cum de-ai venit? Cine te-a adus?

– Viaţa mi-a răscumpărat-o un băiat bun, răspunse şarpele, căci era să fiu omorât de nişte

copii răi. Şi iată că acest băiat a dat douăzeci de tangi în schimbul vieţii mele! Am stat la el două zile, apoi el însuşi m-a adus aici.

– Dar unde e acum acest băiat? se interesară părinţii.

– El aşteaptă la uşă, răspunse şarpele.

– Du-te şi adu-l! porunciră ei.

Aşa că şarpele plecă şi îl conduse înăuntru pe băiat. Dar pe drum îi zise:

– Tatăl meu are inelul lui Solomon. Numai acest inel să-l iei, cât despre restul, ce are el să-ţi mai dea, să nu primeşti. De fapt eu am să zic: „Tată, iată pe acest tânăr care m-a salvat, altfel aş fi fost mort, iar tu ai fi rămas fără copil".

Intrară băiatul şi şarpele la părinţi; şase zile aceştia îi purtară de grijă şi în cea de a şaptea îl lăsară să plece. Ce nu-i dăruiră, dar el nu primea nimic, zicând:

– Nu-mi trebuie, daţi-mi numai inelul lui Solomon, doar atât!

Aşa că tatăl şarpelui trebui în cele din urmă să scoată inelul din cufăr şi să i-l dăruiască, după care porunci ca tânărul să fie cât se poate de repede scos din peşteră.

Pe drumul de întoarcere, puiul de şarpe îi destăinui salvatorului său:

– Inelul proorocului, pe care l-ai primit, e fermecat. Opreşte-te la izvor, cere tot ce pofteşti şi totul ţi se va îndeplini.

Şi se întoarse băiatul acasă. Trecuseră şapte zile de când nu-l mai văzuse bunică-sa. Iar acasă, numai ce intră, că ea îl îmbrăţişă, îl sărută şi căzu lipsită de simţiri. După o vreme îşi veni în fire şi zise:

– Eram deja încredinţată că n-ai să mai vii şi că mi-e sortit ca trupul meu să fie mâncat de câini şi de corbi.

Dar nepotul îi răspunse:

– Eu, bunico, n-am să te las niciodată singură, ne vom sprijini unul pe altul, până la moarte o să am grijă de tine.

Se înseră, el îşi luă inelul şi se duse la izvor să-şi încerce norocul. Şi acolo grăi:

– O, stăpân al lumii, porunceşte să se ivească aici un sac cu făină şi două strâchini pline cu grăsime!

Aşteptă puţin şi iată şi sacul cerut, iată şi strâchinile. Îşi aruncă sacul pe umeri şi se întoarse numaidecât acasă.

Câteva zile, trăiră amândoi în îndestulare, după care tânărul zise:

– Bunico, peţeşte-o pentru mine pe fata şahului, fiindcă este greu să trăieşti fără nevastă.

Dar bătrâna se sperie.

– Scoate-ţi gărgăunii din cap, nepoate, o să mă omoare. Din acest peţit n-o să iasă nimic bun. Mă vor aduce moartă de acolo.

Dar tânărul nu se putea împăca deloc cu acest gând.

– Bunico, măcar o dată să te duci. O vor da, bine, n-o vor da, nu-i nimic.

Veni seara, ea coapse lipii în cuptor, le vârî într-o traistă. A doua zi, dimineaţa, aruncă traista la spinare şi porni spre şah. Când ajunse la porţi, străjile o opriră – cică ea n-avea voie la şah. Atunci bătrâna le grăi:

– Nu se întâmplă nimic, doar o vorbă să-i zic măritului şah!

De-abia la amiază, cum-necum, o lăsară. Ea intră, dădu bineţe şi se aşeză. Şahul le porunci vizirilor săi:

– Întrebaţi-o ce doreşte!

– De ce ai venit? o întrebă unul dintre viziri.

– Eu am un nepot, începu ea, şi am venit s-o peţesc pe fiica şahului. Oare n-o dă el pe fată nepotului meu?

– Loveşte-o şi alung-o! strigă şahul, mâniat. Cum să-i dau fata nepotului ei?

Atunci mai zise şi unul dintre viziri:

– Înălţimea ta, nu trebuie neapărat s-o loveşti, porunceşte-i să îndeplinească pe dată ceva peste puterile omeneşti.

– Prea bine, încuviinţă şahul. Eu am trei lucruri de cerut. Mai întâi, peste noapte să fie în curtea mea un castel mai frumos decât al meu. În al doilea rând, lângă castel să susure un pârâiaş cu lapte, şi în grădină, printre copaci, să cânte privighetorile. Şi în al treilea rând, înaintea porţilor mele să mă aştepte patruzeci de catâri cu poveri. Şi toate astea, în trei nopţi la rând.

Şi bătrâna plecă apoi acasă. Când ajunse la nepot, zise:

– Aşa sunt ei, nepoate, au poruncit să facem ceea ce toată viaţa n-o să reuşim amândoi să îndeplinim.

– Dar ce anume? o iscodi tânărul.

Şi bătrâna începu să povestească:

– Primul lucru uite care e: şahul a poruncit ca peste noapte să se ivească în curtea lui un asemenea castel, mai frumos decât al lui. Al doilea, iată: peste încă o noapte în curtea cas-

telului să curgă un pârâiaş cu lapte, iar în copaci să cânte privighetori. Al treilea e: când se trezeşte şahul, dimineaţa, după a treia noapte, la porţi să fie pregătiţi patruzeci de catâri cu poveri.

Aflând condiţiile puse de şah, nepotul strigă:

– Dar nu-i greu, bunico!

Veni seara. Tânărul îşi luă inelul, plecă la izvor şi începu să se roage:

– O, stăpân al lumii, când va sosi dimineaţa, fie ca alături de palatul preamăritului şah să se ivească un asemenea castel, care să fie de mii de ori mai frumos decât al lui!

Apoi tânărul porni spre casă şi îşi ascunse inelul în cufăr. Când se făcu dimineaţă, el îi zise bunică-si:

– Du-te şi te uită ce e pe acolo!

Bătrâna se duse şi şahul tocmai ieşea din palat şi privea: acolo era un castel mai frumos decât al lui! Dar el uitase ce poruncise cu o zi mai înainte, i se făcu teamă şi se gândi: „Se pare că s-a ivit un duşman al meu". Şi pe dată se grăbi spre vizirii săi.

– Priviţi, ce înseamnă asta? îi iscodi şahul.

Vizirii răspunseră.

– Apoi, preamărite şah, i-ai poruncit ieri bătrânei să facă acest lucru!

– Deci, castelul este ridicat! se minună şahul.

Tot atunci veni şi bătrâna, care zise:

– Preamărite şah, o poruncă a ta a fost îndeplinită, au mai rămas două.

– Îndeplineşte-le acum şi pe celelalte două, dacă poţi! îi grăi şahul.

Bătrâna se întoarse atunci acasă şi-i spuse nepotului său:

– Acum, nepoate dragă, au mai rămas două porunci.

Iarăşi se înseră, iarăşi nepotul scoase inelul din cufăr şi porni spre izvor, unde se rugă:

– O, stăpân al lumii, fie ca lângă castelul şahului să se ivească un pârâiaş cu lapte, iar în copaci să cânte privighetori!

Apoi el tăie trei crenguţe, le înfipse în pământ şi se întoarse acasă. Şi din nou îl vestiră pe şah că privighetorile cântau în grădină. El ieşi din palat şi se bucură: pârâiaşul de lapte susura, privighetorile revărsau triluri. Dar şahului i se făcu rău, leşină, căzu. Peste vreo două ceasuri i se înfăţişară vizirii şi întrebară:

– Ce s-a întâmplat, mărite şah?

– M-au părăsit puterile, răspunse şahul.

Şi peste puţin se ivi bătrâna, zicând:

– Mărite şah, am îndeplinit şi cea de a doua poruncă, a mai rămas una.

– Îndeplineşte-o şi pe asta, răspunse şahul, apoi vino şi îmi voi îndeplini şi eu făgăduinţa.

Bătrâna se bucură, plecă acasă şi zise nepotului:

– Încă un lucru mai ai de făcut, dragul meu nepot, şi fata şahului va fi a ta!

– Acest lucru nu e greu, răspunse tânărul. La noapte va fi gata, iar după aceea să te duci repede să-mi orânduieşti nunta!

– Întocmai voi face! se învoi bătrâna.

Se înseră, tânărul scoase inelul din cufăr, se duse la acelaşi izvor şi începu să se roage:

– O, stăpân al lumii, fie ca la porţile şahului să apară patruzeci de catâri cu poveri!

Zise aceste vorbe, se întoarse acasă şi se culcă. A doua zi, o îndemnă pe bunică-sa:

– Acum du-te la şah!

Iar şahul se sculase şi el de dimineaţă – patruzeci de catâri împovăraţi stăteau unul după altul la porţile palatului. Tot atunci veni şi bătrâna. Văzând-o, şahul îi zise:

– Bătrâno, ai îndeplinit tot ce am cerut, dar nu pot pricepe cum va putea un şah să-şi dea

fata unui nepot al unei bătrâne oarecare. Apoi şi oamenii vor râde de mine, îmi vor scorni cine ştie ce poreclă!

Apoi şahul li se adresă vizirilor:

– Acum, lăsaţi-o pe bătrână să plece şi fie ca ea să se întoarcă peste patru zile. Până atunci am să găsesc eu vreo scăpare, adăugă şahul după ce bătrâna plecă.

Iar ea se întoarse acasă amărâtă, unde nepotul o întrebă:

– Cum e, bunico?

Şi bătrâna răspunse cu tristeţe:

– Şahul, dragul meu, a zis că dacă îşi dă fata nepotului meu are să ajungă bătaie de joc; mi-a zis să vin peste patru zile, dar până atunci are să găsească el vreo scăpare.

– Nu-i nimic, zise nepotul.

Veni seara şi el scoase inelul din cufăr, se duse la acel izvor şi începu să se roage:

– O, stăpân al lumii, fie-ţi milă şi trimite-mi cinci oi, trei saci cu făină şi trei ulcioare cu ulei!

Numai ce zise, că toate se şi iviră. Şi el mână oile acasă, apoi se întoarse să ia făina. Cără făina şi iarăşi veni, după ulei. Duse uleiul şi se întoarse să ia inelul.

După ce trecură cele patru zile, bătrâna se duse ea la şah, iar acesta o întrebă:

– Şi acum ce mai vrei?

– Am venit în peţit, răspunse bătrâna. Nu aşa ne-a fost vorba?

– Pleacă de aici, strigă şahul, nu mă bate la cap! Ce, eu sunt un prost? Am să-mi dau fata vreunui prinţ şi nu nepotului tău!

Dar bătrâna rămase pe loc. Nu voia să plece. Văzând stăruinţa ei, şahul porunci vizirilor:

– la goniţi-o!

Şi bătrâna plecă amărâtă. Veni acasă şi-i zise nepotului:

– Pe mine, nepoate, numai că nu m-au lovit cu pumnii, de s-ar prăpădi această fată de şah!

– Nu-i nimic, nu te amărî dintr-atât, căută s-o îmbuneze nepotul.

Şi, când sosi noaptea, el scoase inelul şi începu să se roage la izvorul împlinirii dorinţelor. Şi pe dată se ivi prinţesa pe care o luă acasă la el. Ea nu se împotrivi, fiindcă era tare supărată că tatăl ei, şahul, nu se ţinuse de cuvânt.

Şahul se trezi dimineaţa şi văzu că fata nu e nicăieri. Se mânie, chemă toţi oamenii din oraş şi grăi:

– Cine îmi va găsi fata, aceluia am să-i dau nenumărate comori.

Iar o vrăjitoare, care ascultase vorbele şahului, zise:

– Eu am s-o găsesc, prealuminate!

Şi îşi pregăti maşina ei de zburat şi porni. Zbură la casa acelui tânăr, coborî, iar maşina o ascunse pe acoperiş. Apoi, dându-se jos de acolo, începu să-şi facă de lucru prin curte. Iar în curte era foarte frig. În acel timp, tânărul era plecat la vânătoare şi, când se întoarse, văzu o bătrână stând în curte şi tremurând de frig. El intră în casă şi zise fetei şahului:

– Afară, în curte, o bătrână tremură de frig. Poate că ne va fi de folos! Să rămână la noi.

Dar prinţesa, presimţind ceva, răspunse:

– De la această bătrână nu vom avea nimic în afară de necazuri.

– Ce necazuri să avem din partea ei? Noi suntem trei, iar cu ea vom fi patru!

– Atunci, fie precum zici! se învoi prinţesa în cele din urmă.

Şi el o aduse pe bătrână în casă, îi dădu o lipie să mănânce pe săturate, apoi o întrebă:

– Încotro ţi-e drumul, mătuşică?

Şi ea începu să plângă:

– N-am pe nimeni pe această lume...

– Rămâi atunci la noi.

Peste alte patru zile, tânărul iarăşi plecă la vânătoare. Atunci bătrâna luă cheia de la cufăr, îl deschise şi găsi acolo inelul fermecat. Apoi o urcă pe fată pe acoperiş, o aşeză în maşina de zburat şi o duse la tatăl ei, şahul. Îi dădu şi inelul fermecat, iar şahul îi dărui comori de preţ, după cum făgăduise.

Când tânărul se întoarse de la vânătoare, prinţesa nicăieri! Şi se întristă. Iar când intră şi se uită în cufăr, nici inelul nu mai era. Se urcă pe laviţă, se lungi şi nu mai vru să ştie de nimic. Atunci, câinele merse la pisică şi-i spuse:

– El doar ne-a făcut un bine, hai să pornim pe urmele vrăjitoarei, să-i aducem inelul înapoi.

Şi câinele şi pisica porniră la drum. Ajunseră la palatul şahului. Acolo, pisica zise:

– Când am să intru, am să fug drept în încăperea unde-şi ţine şahul comorile, am să iau de acolo inelul şi am să ies tot în fugă. Iar tu aşteaptă-mă aici!

Pisica se furişă în palat, ajunse la comori, găsi repede inelul şi-l luă cu dinţii. Apoi ieşi în goană prin porţi, iar câinele după ea.

Aduseră inelul şi îl aşezară tânărului pe piept. Iar acesta scoase un ţipăt. Pe dată luă inelul, se duse la izvor şi începu să se roage spre a i se îndeplini dorinţele. Iarăşi i se înfăţişă prinţesa, o luă şi o aduse acasă. Atunci şi şahul îi lăsă în pace şi ei trăiră fericiţi.

Prinţul şi pasărea Simorgh

A FOST ODATĂ un şah şi acest şah avea un fecior. Crescu feciorul şi, într-o zi, şahul îi zise:

– Am să te însor!

– Singur am să-mi găsesc nevastă, răspunse feciorul. N-am nevoie de nevastă aleasă de altcineva.

– Atunci du-te şi te însoară cu aceea care îţi va plăcea, îi zise şahul. Am avuţie destulă cu care să vă înzestrez.

– Binecuvântează-mă şi voi pleca!

Şi şahul îi dădu binecuvântarea, iar feciorul porni la drum. Merse ce merse, ajunse într-un

oraş, se învârti încoace şi încolo, dar nu-şi găsi nicăieri un adăpost. Se opri într-un loc şi acolo văzu o bătrână. Apropiindu-se de ea, tânărul îi zise, rugător:

– Mătuşă, adăposteşte-mă şi pe mine!

– N-am unde, îi răspunse bătrâna.

– Atunci, fii bună şi dă-mi ceva de mâncare, se rugă el.

– N-am nici eu cu ce trăi.

Şi prinţul îi dădu bani, bătrâna se duse la bazar, cumpără un aşternut, un ceaun, o ceaşcă, ceai, grăsime şi le aduse acasă.

Prinţul întrebă:

– De ce în acest oraş jumătate din oameni plâng, iar jumătate râd?

– Hei, fiule! răspunse bătrâna. În acest oraş s-a ivit un balaur care a omorât aproape toţi tinerii.

– Dar unde se află acest balaur fioros? mai întrebă prinţul.

– Dincolo de oraş e un lac, acolo îşi are culcuşul. Şi mâncarea balaurului, pe zi, e o fată şi un băiat. Astă seară e rândul fetei şahului şi a feciorului vizirului.

– Mătuşă, îi zise prinţul, mă duc să omor balaurul.

– Nimeni nu-l poate omorî.

– Eu vreau să încerc.

– Cum crezi, îi zise bătrâna.

Şi la mijlocul nopţii se duse prinţul la lac şi ce văzu – fiica şahului şi feciorul vizirului erau legaţi şi aşteptau pe mal. Atunci prinţul zise:

– Hei, prinţesă, nu-ţi fie teamă; cu ajutorul cerului am să omor balaurul.

– Vezi-ţi de drum, prinţe, îi spuse fata, că poate să se ivească balaurul şi să te mănânce.

– Vai, cât eşti de neîncrezătoare! răspunse prinţul. Fie ca sufletul să ţi se liniştească! Nu vreţi să scăpaţi de balaur?

– Apoi noi stăm aici nu că am fi dorit, ne-au adus cu sila şi ne-au legat, îi spuse prinţesa.

– Poate dă cerul să te scap! zise el.

– Tu ştii cât eşti de voinic.

Prinţul o dezlegă pe prinţesă şi apoi se aşezară unul lângă altul.

– Prinde-te de mijlocul meu cât poţi mai strâns, zise prinţul, iar când vine balaurul, să nu te mişti, orice s-ar întâmpla!

– Prea bine, răspunse ea.

Trecu o vreme şi din apă se ivi balaurul. Prinţul apucă sabia şi o puse de-a lungul piciorului.

Balaurul deschise larg gura şi îi înghiţi pe prinţ, pe prinţesă şi pe feciorul vizirului. Şi astfel ei ajunseră în burta balaurului, dar sabia deja îl tăiase în două. Jumătate de balaur căzu spre răsărit, iar cealaltă jumătate spre apus.

Prinţul se ridică. Era tot numai sânge. Îşi aruncă veşmintele de pe el şi îmbrăcă altele. Apoi tăie capul balaurului, aruncându-l într-o parte, iar din pielea lui tăie o bucată, ca să-şi facă teacă pentru cuţit. După aceea, îi lăsă pe prinţesă şi pe fiul vizirului să plece.

Şi prinţesa ajunse la porţile palatului împărătesc şi începu să bată. Şahul îi zise:

– Nemernico! De ce ai fugit?

– N-am fugit, tată, răspunse prinţesa. Un tânăr a omorât balaurul.

Atunci şahul ieşi şi îi grăi prinţesei:

– Intră în palat cât mai eşti încă vie, până nu se iveşte balaurul să nimicească totul.

Dar fata ţinea una şi bună:

– Tată, doar ţi-am spus că un tânăr a omorât balaurul.

Şi şahul luă armele şi se aşeză să păndească balaurul la uşă. Se lumină de ziuă şi tot nu veni. Atunci trimise oameni, poruncindu-le:

– Duceţi-vă, uitaţi-vă, ce s-a făcut cu balaurul. Azi noapte a venit prinţesa şi mi-a spus că cineva l-a omorât.

Oamenii se duseră şi ce văzură – balaurul era întins la pământ, iar capul, tăiat, atârna într-un copac. Şi îi aduseră şahului vestea:

– Slăvite şah! Răsplăteşte-ne pentru vestea bună pe care-o aducem – cineva a omorât balaurul! Prinţesa a spus adevărul.

Aşa că şahul trimise după crainici şi le porunci:

– Vestiţi să se adune toată suflarea – de la şapte la şaptezeci de ani! E sărbătoare!

Şi crainicii strigară:

– Adunaţi-vă cu toţii, de la şapte la şaptezeci de ani! E porunca şahului!

Oamenii se adunară. În piaţa mare începu veselia şi întrecerile. Atunci şahul grăi:

– Mă bucur foarte mult pentru voi! Cineva a omorât balaurul.

Iar oamenii se bucurară nespus:

– Mulţumim cerului că am scăpat în sfârşit de această năpastă!

Dar şahul îi mai vesti pe supuşii săi:

– Fie ca acela care a omorât balaurul să iasă în mijloc, ca să i-o dau de nevastă pe prinţesă.

Şi din mulţime păşi un om.

– Eu l-am omorât! zise el.

– Ba eu l-am omorât! spuse altul.

Atunci şahul se mânie:

– Nu, nu pot îngădui aşa ceva. Fie ca acela, care cu adevărat a răpus balaurul, să-mi dovedească!

Şi cei doi bărbaţi se duseră, îşi mânjiră săbiile în sângele balaurului şi se întoarseră.

– Doară noi l-am omorât.

Însă şahul, neîncrezător, mai grăi:

– Nu e cu putinţă. Cel care va izbuti să ridice capul balaurului cu o mână şi să-l azvârle în dud, acela o va lua de nevastă pe prinţesă.

Şi nimeni n-avu puterea nici măcar să urnească din loc capul balaurului.

Dar atunci prinţesa zise:

– Tată, tânărul care a omorât balaurul are o dovadă. El a tăiat din pielea balaurului o bucată ca să-şi coasă teacă pentru cuţit.

– Dar unde a plecat el?

– S-a dus acasă la o bătrână, răspunse prinţesa.

Iar şahul trimise oameni după el.

– Plecaţi şi vedeţi, este cineva acasă la acea bătrână, sau nu?

Oamenii se duseră la acea bătrână şi îl găsiră acolo pe prinţ. Ei îi ziseră:

– Prinţe! Şahul ne-a trimis după tine.

El se ridică şi plecă la şah. Când ajunse, dădu bineţe. Îl întrebă şahul:

– De unde ai venit prin acest locuri? Încotro ţi-e drumul?

– Colind lumea, răspunse prinţul.

– Prinţe, îl întrebă şahul, tu ai omorât balaurul? Şi dacă da, dovedeşte-ne!

– Da, Măria-ta!

Şi prinţul scoase la lumină acea bucată de piele pe care o tăiase de la balaur.

Atunci şahul spuse în faţa tuturor:

– Prinţe! Primeşte-o pe fiica mea de nevastă.

– Mai aşteaptă, Măria-ta! Trebuie să merg mai departe.

Şi plecă. Undeva, într-o câmpie, i se făcu foame. Iar acolo era un platan, iar sub platan, un izvor. Se apropie, se aşeză lângă izvor, bău apă. Apoi se culcă la umbră şi adormi. Când se trezi, ce auzi – dintre frunzele platanului răzbăteau glasuri. Când se uită, văzu puii păsării Simorgh. Se miră prinţul – de ce plângeau ei? Când se uită pe pământ, dădu cu ochii de un şarpe pe care îl

omorî cu o lovitură de sabie. Iar pasărea Simorgh era, în acel timp, tocmai pe muntele Kaf. Dar pasărea deja auzise plânsetele puilor, luă de acolo o piatră de moară şi se întoarse. Când îşi aţinti privirile în jos, văzu că sub platan se află un om. Se gândi pasărea : „Uite că mi-am găsit duşmanul căutat! În fiecare an mi-a omorât puii. Arunc piatra de moară şi-l omor"! Însă puii strigară:

– Mamă! Omul acesta ne-a salvat de la moarte, altfel ne-ar fi omorât şarpele.

Pasărea duse piatra şi o aruncă mai departe, se întoarse şi văzu şarpele mort. Îl întrebă pe prinţ:

– Omule, tu ai omorât şarpele?

– Da, eu l-am omorât.

– Şi ce ţi-ai dori?

– Îmi caut nevastă, răspunse prinţul, arată-mi unde este ea. Alte dorinţe nu mai am.

– Cea sortită să fie nevasta ta se află într-o grădină, departe de aici. Ia unul din puii mei şi porniţi, el îţi va da ajutor.

– N-am nevoie de ajutorul nici unui pui de-al tău, se împotrivi prinţul.

Dar pasărea Simorgh îl chemă:

– Vino şi urcă-te pe aripile mele!

Prinţul se urcă pe aripile păsării Simorgh; aceasta se înalţă şi zbură până ajunse în grădina acelei fete. Atunci pasărea îi zise prinţului.

– Aşază-te aici. Fata va ieşi curând să se plimbe în grădină.

Prinţul se aşeză pe marginea unui pârâiaş.

Într-adevăr, fata ieşi din casă şi ce văzu – un tânăr aşezat pe marginea pârâiaşului. Ea se apropie şi întrebă:

– Omule, cum de-ai ajuns aici? Pleacă imediat, că va veni divul[1] şi te va mânca.

– Dar eu n-am treabă cu divul, răspunse prinţul. Am venit să te văd pe tine. Acum, că te-am văzut, divul mă poate şi mânca. Nici o nenorocire nu va fi.

Iar fata îi mai zise:

– Divul e foarte puternic, n-ai cum să-l birui, oricât ai încerca.

– Dar unde a plecat?

– S-a dus la vânătoare, se întoarce pe dată, răspunse fata.

– Pe ce drum se întoarce? întrebă prinţul.

– Pe acesta.

---

[1] Div – căpcăun (n. red.).

Şi prinţul plecă şi se aşeză în calea divului. Iată că divul sosi, simţi miros de om şi urlă:

– Slavă cerului, şi-aşa am ajuns un slăbănog! Mănânc acum omul şi mai capăt puteri.

Prinţul îl auzi, de aceea îi strigă:

– Hei, div hain! Oricât ai fi de puternic, eu tot mă lupt cu tine!

– Îndrăzneşte! urlă iarăşi divul.

– Tu eşti div, iar eu sunt om, aşa că începe tu întâi, loveşte! După aceea va fi rândul meu şi voi lovi şi eu.

– Dacă voi lovi eu, se lăudă divul, ai să te prefaci în pulbere.

– Rămâne de văzut, răspunse prinţul plin de mândrie.

Aşa se făcu că divul atacă primul, se aruncă asupra prinţului, iar acesta îl apucă de încheietura mâinii şi îi luă ghioaga. Veni rândul prinţului. Iar acesta îi strigă:

– Div blestemat! Ţi-a trecut rândul, aşa că fii gata. Din mâna mea nu mai scapi!

– Omule, dacă tu mi-ai putut ţine piept, cum n-aş putea face şi eu acelaşi lucru?

Iar prinţul trase sabia din teacă, se aruncă înainte, îl lovi pe div şi îi reteză capul. Apoi apucă

leşul de un picior, îl târî şi îl azvârli hăt departe. Se întoarse mai târziu la fată.

– Bravo, prinţe! îi zise ea.

Şi luă o basma, şterse cu ea faţa prinţului şi apoi grăi:

– Vino, prinţe, şi aşază-te aici.

După ce se aşeză, mai vorbiră ce mai vorbiră şi prinţul o rugă:

– Hai să mergem în ţara tatălui meu.

– Cum crezi de cuviinţă, răspunse fata. Eu am să te însoţesc oriunde vrei să mergi.

Şi plecară spre ţara prinţului. După o vreme se opriră sub un platan, ridicară cortul şi înnoptară. Dimineaţa, luară un pui de la pasărea Simorgh, se aşezară pe aripile lui şi porniră mai departe. Ajunseră în cetatea şahului acelei ţări, unde prinţul omorâse balaurul.

Şahul porunci:

– S-a întors prinţul. Aflaţi dacă doreşte să rămână la noi sau dacă se duce în ţara tatălui său.

Atunci prinţesa merse la prinţ şi îl întrebă:

– Prinţe, rămâi aici sau te duci în ţara tatălui tău? Pe mine mă iei de nevastă?

– Mă duc în ţara mea, răspunse prinţul. Iar nevastă deja mi-am găsit.

– Ne-ai făcut mult bine, mai zise fata şahului. Spune acum, care îţi este dorinţa?

– N-am nici o dorinţă, răspunse prinţul.

Auzind, prinţesa se duse la şah şi-i dădu acest răspuns:

– Tată, iată ce-a zis prinţul: „Eu mă duc în ţara mea, ce să fac aici?"

Iar şahul îi făcu daruri bogate şi grăi:

– Prinţe, bucură-te sănătos de darurile ce ţi le-am făcut şi fii fericit cu aleasa inimii tale!

Apoi prinţul şi fata se urcară pe cai, luară cu ei darurile şi împreună porniră spre casă. Aşa ajunseră şi în ţara lui. Dar înainte de a-i atinge fruntariile, oamenii îl vestiră pe şah:

– Mărite şah! S-a întors prinţul!

– Unde e feciorul meu? întrebă acesta.

– Aşteaptă la porţi, răspunseră cei întrebaţi.

Iar şahul se ridică, ieşi la porţi şi îi grăi:

– Slavă cerului că am un fecior destoinic şi că şi-a găsit o nevastă vrednică de el.

Şi şahul îi făcu feciorului o nuntă atât de bogată, încât nimeni nu-şi aduce aminte să mai fi fost alta la fel.

Pescarul şi tăietorul de lemne

AU FOST ODATĂ doi prieteni, un pescar şi un tăietor de lemne. Dacă se întâmpla vreodată ca pescarul să fi venit acasă fără să fi prins măcar un peşte, atunci tăietorul de lemne îşi împărţea câştigul său cu pescarul. Pescarul făcea şi el la fel, îşi ajuta prietenul la vreme de nevoie.

În fiecare dimineaţă, pescarul şi tăietorul de lemne plecau la pădure. Aici tăietorul de lemne îşi căuta lemne bune de tăiat, iar pescarul se ducea la un râu din apropiere, unde îşi încerca norocul la pescuit.

Seara se întâlneau amândoi, mergeau în oraş şi-şi vindeau marfa.

Într-o zi, tăietorul de lemne văzu un copac gros. Îl lovi o singură dată şi copacul se prăvăli. Se vede că era putred înăuntru. Pe dată, în jur, se risipiră diamante, rubine, safire şi alte pietre preţioase.

Tăietorul de lemne rămase înmărmurit de uimire. Nu văzuse niciodată în viaţa lui atâtea bogăţii. Vru să-şi cheme îndată prietenul, dar se gândi: „Dacă îi voi arăta comoara, va trebui s-o împart cu el. Aşa făceam întotdeauna. Nu, mai bine o iau cu mine şi voi deveni un om bogat". Îşi strânse giuvaerurile şi se grăbi către oraş. Vându o parte din pietrele preţioase şi-şi cumpără o casă mare şi o sumedenie de veşminte frumoase. Îşi tocmi pe dată slugi şi străjeri, lăutari, cântăreţi, ca să-l slujească şi să-l înveselească.

În vremea asta, pescarul termină de pescuit şi se gândi că e timpul să se întoarcă acasă. Pescuise mai mult ca de obicei şi se gândi: „O să câştig atâţia bani pentru peştele de astăzi, încât îmi va ajunge să cumpăr şi o cămaşă pentru prietenul meu, tăietorul de lemne". Dar în pădure, la locul obişnuit, tăietorul de lemne nu mai era de găsit. Pescarul crezu că s-a întâmplat vreo nenorocire cu prietenul său, şi-l căută în toată pădurea. „Pesemne că s-a dus singur acasă", îşi spuse el, întristat.

Tăietorul de lemne însă, la acel ceas, petrecea ca un prinţ. Se îmbrăcase în veşminte

de mătase şi brocart[1] şi se ospăta cu cele mai scumpe bucate. Îşi făcuse în grabă noi prieteni, cărora le dădea acum de băut şi de mâncat din belşug. Aceştia îl lăudau şi-l ridicau în slavă. Pescarul nu ştia că prietenul său devenise bogat. Punându-şi peştele în cobiliţă, purcese către oraş să-l vândă. Lângă o casă mai acătării auzi glasuri vesele şi zarvă de zaiafet[2]. Se opri acolo. Vreo câţiva bucătari ieşiră să-i cumpere peştele.

– A cui e casa asta? îi întrebă pescarul.

– E casa stăpânului nostru, răspunse un bucătar. Mai înainte era un biet tăietor de lemne, dar acum e mai bogat decât şapte regi.

Pescarul se bucură mult că prietenul său e viu şi sănătos şi, mai ales, că dăduse norocul peste el.

– Conduceţi-mă la stăpânul vostru, le zise el. Eu sunt prietenul său. Se va bucura mult când mă va vedea.

Bucătarii îl conduseră într-o sală unde fostul tăietor de lemne petrecea cu noii săi prieteni. Îl recunoscu îndată pe pescar, însă acesta era

---

[1] Brocart – ţesătură de mătase de calitate superioară, ornamentată cu fire de aur sau argint (n. red.).

[2] Zaiafet – chef mare, ospăţ (n. red.).

îmbrăcat sărăcăcios şi tăietorul de lemne se ruşină să-l prezinte oaspeţilor bogaţi ca fiind unul din prietenii săi. Dar pescarul îi spuse:

– Ce bine îmi pare că ne întâlnim iarăşi!

– Nu-l cunosc pe omul acesta! răspunse tăietorul de lemne. Alungaţi-l îndată de aici!

Oaspeţii izbucniră în hohote de râs, iar pescarul, mâhnit, se întoarse acasă.

Într-un rând, proaspătul bogătaş îşi invită prietenii la o vânătoare. În pădure se întâlniră însă cu o bandă de hoţi. Prietenii săi se dovediră a fi fricoşi şi o luară la fugă, lăsându-l singur în mijlocul pădurii. Tăietorul de lemne fu greu rănit, dar totuşi izbuti, până la urmă, să scape de hoţi. Se întoarse acasă, însă cu mâna dreaptă ruptă. De-abia ajunse în oraş şi văzu că-l aşteaptă o altă nenorocire. Casa îi arsese din temelie. Şi astfel tăietorul de lemne deveni din nou sărac. „Mă voi duce şi voi locui la prietenii mei, îşi făcu el socoteala. Ei vor fi bucuroşi să mă primească".

Dar cât de mult se înşelase! Nici unul dintre prietenii săi nu voiră să-l primească, acum, că era din nou sărac. Atunci îşi luă toporul şi plecă la pădure. Venind aci, ridică toporul cu mâna stângă şi lovi un trunchi de copac.

– Ei, prietene! auzi el glasul pescarului care pescuia nu departe de acel loc. Îţi vine greu să tai cu mâna stângă. Pentru pescuit nu-i nevoie de amândouă mâinile. Ia undiţa şi du-te la râu, iar eu voi tăia lemne în locul tău. Să nu te necăjeşti dacă vei pescui puţin peşte. O să împărţim munca noastră pe din două ca şi până acum.

Tăietorul de lemne îşi înăbuşi plânsul de ruşine şi fericire, luă undiţa şi plecă spre râu. Acum el a aflat cine este adevăratul său prieten, şi se căia amarnic că-l alungase din casa sa.

Cleştele fermecat din Pagan[1]

SE POVESTEŞTE din bătrâni că la una din pagodele[2] oraşului Pagan, în vremurile de demult, era aşezat, drept podoabă, un cleşte uriaş.

---

[1] Pagan – oraş din Birmania, celebru prin pagodele sale (n. red.).

[2] Pagodă – templu la unele popoare din Orient, în formă de turn piramidal (n. red.).

Judecătorii craiului acelei împărăţii aduceau întotdeauna pe împricinaţi la această pagodă şi puneau pe fiecare dintre părţi să-şi spună păsul ţinând mâinile în deschizătura cleştelui.

De fiecare dată, când cineva spunea un neadevăr, cleştele îndată se închidea şi-i strângea cu putere mâinile. Datorită acestui fapt, dispărură din împărăţie hoţii şi netrebnicii, iar judecătorii rămaseră fără slujbe, neavând pe cine să mai judece.

Dar iată că, într-o bună zi, un bogat negustor plecă într-o îndepărtată călătorie şi lăsă în păstrare unui călugăr, care era şi economul mânăstirii, o pungă de aur.

Monahul, luând punga în păstrare, îşi puse în gând să nu se mai despartă de ea şi multă vreme îşi frământă mintea cum să înşele pe negustor, dar mai ales pe cleştele pagodei.

În cele din urmă, îi veni în cap o straşnică idee. Topi aurul şi-l turnă într-un baston de bambus care, după cum ştiţi, este gol pe dinăuntru.

După o vreme, când negustorul se întoarse din lunga-i călătorie şi ceru monahului să-i restituie aurul, acesta îi răspunse, fără a clipi din ochi, că i l-a dat îndărăt. Păgubaşul se mânie foarte şi-l

chemă în faţa judecăţii. Atunci judecătorul îi pofti pe împricinaţi la cleştele pagodei. Punând mâinile în gura cleştelui, negustorul declară:

– Mărturisesc că am încredinţat acestui monah o pungă de aur; de asemenea, mărturisesc că el nu mi-a înapoiat-o aşa cum ne-a fost învoiala.

Mulţimea de oameni care se afla de faţă privea curioasă şi nerăbdătoare spre cleşte. Dar acesta stătea nemişcat. Atunci monahul, care se sprijinea pe bastonul său, se apropie de cleşte şi spuse către bogătaş:

– Rogu-te, ţine-mi, pentru câteva clipe, bastonul meu, până ce-mi voi pune mâinile în deschizătura cleştelui.

Negustorul, fără să bănuiască şiretlicul, luă bastonul în mână, iar monahul rosti:

– Mărturisesc că într-adevăr am luat aur în păstrare de la acest negustor, dar totodată declar că i l-am dat înapoi aşa cum ne-a fost înţelegerea şi că în acest moment aurul se află în mâinile proprietarului.

Toţi se uitară nerăbdători către cleştele fermecat, dar acesta, ca şi mai înainte, nici gând să se mişte. Judecătorul rămase încurcat, iar norodul adunat începu să murmure şi să strige:

– Cleştele fermecat nu este bun la nimic!... Unul dintre ei, de bună seamă, este hoţ!... De ce atunci el nu arată adevărul?

Şi oamenii, rând pe rând, începură să ia în derîdere cleştele.

Povestea spune că, până la urmă, judecătorul a dibuit şiretlicul monahului. Negustorul a primit aurul îndărăt, iar monahul a fost aspru pedepsit. Dar după această întâmplare, povestea mai spune că renumitul cleşte fermecat din Pagan s-a supărat pe oameni şi a încetat să-i mai ajute pe judecători în aflarea adevărului. De atunci niciodată n-a mai strâns mâinile împricinaţilor, chiar dacă aceştia minţeau de îngheţau apele.

Vânătorul Mehmet

A FOST ODATĂ, demult de tot, un mare şi puternic padişah, care avea un fecior meşter mare în ale vânatului. Padişahul încărunţise şi-şi aştepta de la o zi la alta sfârşitul. Într-una din zile, se îmbolnăvi foarte rău. Atunci, simţind că mai are de trăit doar câteva ceasuri, chemă la el pe fiul său iubit şi pe împărătească şi începu a le spune ultima sa dorinţă:

– Ascultă, fătul meu, tu eşti un vânător bun de s-a dus vestea despre tine până departe. Am cutreierat împreună toate pădurile din jurul împărăţiei şi mi-ai arătat de multe ori că eşti dibaci şi te pricepi bine în meşteşugul ăsta foarte primejdios. Dar trebuie să ştii să te fereşti şi de oameni, spuse bătrânul cu voce apăsată. Un lucru ţine minte: când ai să ieşi după vânat, poţi să te duci în toate părţile, dar să nu cumva să treci peste

groapa dinspre Soare-Răsare a împărăţiei, căci nu va fi bine de tine.

Abia apucă bietul padişah să spună acestea, că-şi dădu sufletul. Îl plânseră împărăteasa şi fiul său şi apoi îl îngropară cu mare cinste şi alai, ca pe un împărat.

Într-o zi, Mehmet, căci aşa se numea fiul de padişah, se plimba prin curtea seraiului şi deodată îşi aduse aminte de sfatul pe care i-l dăduse tatăl său: „De ce oare mi-a lăsat cu limbă de moarte să nu trec peste groapa dinspre Soare-Răsare a împărăţiei? Oare ce taină ascundea tatăl meu?“ Şi se hotărî ca a doua zi să plece într-acolo. Şi aşa îşi luă puşca, şi toate cele trebuincioase pentru vânat şi o porni la drum.

Merse el ce merse şi dădu peste un cimitir vechi care, pasămite, se afla chiar la marginea împărăţiei. În timp ce Mehmet ocolea cimitirul în căutarea unui vânat, zări o pasăre şi, voind să tragă în ea, îşi pregăti puşca, dar, când să tragă, pasărea aceea prinse grai omenesc şi începu să vorbească:

– Mehmet, vânătorule, rogu-te, ai milă de o pasăre ca mine şi nu mă împuşca! Poate cândva o să ai şi tu nevoie de mine.

Mehmet o lăsă să-şi vadă de zbor şi plecă în speranţa că va găsi, totuşi, un alt vânat. Dar nu făcu el nici câţiva paşi, că se pomeni cu o altă pasăre, pe care o împuşcă, o puse în desagă şi se întoarse acasă. În timp ce împuşca pasărea, Mehmet fu văzut de doi viziri ai padişahului vecin, care, cândva, într-o mare luptă îl învinsese pe tatăl lui Mehmet. Vizirii se duseră deci în grabă la padişahul lor şi-i spuseră că Mehmet vânătorul împuşcase pasărea care avea menirea să aducă, mai devreme sau mai târziu, împărăţie celui ce îi va mânca inima. Şi dacă Mehmet era acela, însemna că va ajunge padişah peste împărăţia vecină. Mehmet nu avea de unde să ştie toate astea. El, întorcându-se acasă, dădu bucătarului pasărea, ca s-o pregătească pentru cină.

Şi tocmai când toate fură gata şi Mehmet se pregătea să guste din vânatul adus de el, auzi nişte bătăi în uşă. Erau cei doi viziri, trimişii padişahului vecin.

– Prinţule Mehmet, stăpânul nostru a poruncit ca să te ducem la el. Nu ai voie să te atingi de bucatele de pe masă. I le vom duce lui.

Mehmet se duse la padişah fără să zică nimic.

– Mărite padişah, îi spuse Mehmet când sosi la el, am auzit că m-aţi chemat. Aveţi poate să-mi spuneţi ceva?

Padişahul însă se uită la bucate şi când văzu că Mehmet deja mâncase inima păsării, îngălbeni de mânie, dar nu zise nimic şi mi-l trimise înapoi.

După alte câteva zile, unul din vizirii care-l văzuseră pe Mehmet împuşcând pasărea veni la padişah şi-i spuse acestuia că Mehmet s-ar fi lăudat că el ar fi în stare s-o aducă de peste mări şi ţări pe frumoasa Anger. Auzind aceste vorbe, padişahul porunci ca Mehmet să fie chemat la el. Când el sosi, padişahul îi zise:

– Am auzit, vânătorule, că tu te-ai fi lăudat că poţi s-o aduci pe frumoasa Anger. Îţi dau răgaz patruzeci de zile. Dacă însă te întorci fără Anger, atunci vei fi închis în turnul cel mai înalt al palatului.

Vizirul care-l pârâse pe Mehmet, văzându-l într-o asemenea încurcătură, se bucura în sinea lui şi-şi spunea că Mehmet nu se va mai întoarce teafăr în ţara sa. Mehmet veni acasă şi-i spuse mamei sale că mai avea de trăit doar patruzeci de zile, deoarece padişahul l-a pus la o încercare

grea şi el nu ştie dacă va izbuti sau nu s-o aducă pe frumoasa Anger, de care el nu auzise niciodată.

– Nu te întrista, fătul meu, îi spuse maică-sa încercând să-l mângâie. Ascultă ce-ţi spun eu şi poate vei reuşi s-o găseşti pe Anger. Du-te la padişahul vecin şi spune-i să-ţi facă o corabie mare şi frumoasă, numai şi numai din aur. Să-ţi mai dea şi patruzeci de fete tinere şi atrăgătoare, care să fie toate de aceeaşi statură şi toate să fie îmbrăcate la fel. Una din cabinele corăbiei să fie umplută cu aur. Dacă padişahul îţi va îndeplini cererea, atunci tu o vei putea răpi pe frumoasa Anger. Însă, nu uita, fiule, că niciodată nu trebuie să-ţi laşi puşca din mână. Când veţi ajunge în ţara preafrumoasei fete, veţi cumpăra câte ceva de-ale gurii, şi atunci voi să plătiţi pentru ceea ce veţi lua de cinci ori mai mult decât vi se va cere. Dacă vi se va cere un galben, voi să daţi cinci.

Mehmet făgădui maică-si să nu uite nimic din poveţele ei. În numai câteva zile, meşterii padişahului făuriră o corabie cum nu se mai văzuse pe faţa mării, o corabie toată din aur. În timp ce pregătirile pentru plecare erau în toi, veni la Mehmet maică-sa şi-i mai spuse:

– Fătul meu, cel care te-a împins la o asemenea grea încercare este vizirul padişahului. Acest vizir are o copilă. Când ai să alegi cele patruzeci de fete, tu, mai întâi, alege pe fata acestui vizir, apoi să le alegi şi pe celelalte.

Mehmet alese patruzeci de tinere, toate după statura fetei vizirului. Se îmbrăcară toate la fel şi se urcară pe corabie. Mai alese vânătorul Mehmet patruzeci de flăcăi voinici şi aceştia fură duşi şi ei pe corabie. Când toate erau pregătite pentru plecare, vizirul, fără să fie văzut, se furişă pe corabie, îşi luă fata şi lăsă în locul ei o altă tânără, ce semăna cu fata lui ca două picături de apă.

Mehmet, care nu ştia nimic, porunci să pornească la drum. După ce corabia se îndepărtă de mal, Mehmet veni printre tinerii ce-i luase cu el şi intră în vorbă. Toţi erau foarte veseli, îşi spuneau snoave, cântau, jucau. După ce Mehmet stătu puţin printre ei, intră şi în camera unde se găseau cele patruzeci de tinere fete. Şi aici domnea peste tot veselia şi gălăgia. Numai una stătea retrasă într-un colţ şi plângea. Mehmet se apropie de ea:

– De ce plângi, fată, ce ţi s-a întâmplat? o întrebă el.

– Vânătorule Mehmet, plâng pentru că am de ce. Nu tu ai fost acela care m-ai ales pe mine pentru călătoria ta. Tocmai când corabia era gata de plecare, vizirul padişahului mă luă de mână şi mă aduse pe corabie în locul fetei lui. El îşi luă fata şi o duse acasă, iar eu rămăsei aci, în locul ei, fără ştirea ta.

Auzind o asemenea ispravă a vizirului, Mehmet porunci ca să se întoarcă iar la mal. Padişahul, care urmărea corabia de la fereastra seraiului său, zări corabia că se apropia de mal şi îi spuse vizirului. Vizirul înţelese pentru ce Mehmet a întors corabia sa din drum şi începu să tremure de frică. Mehmet, imediat ce puse piciorul pe ţărm, se duse chiar la vizir şi-i ceru fata. Vizirul, ba de voie, ba de nevoie, îi dădu fata. Vânătorul Mehmet o luă cu el, o aduse pe corabie şi dădu drumul fetei pe care vizirul o lăsase în locul copilei sale. Apoi, corabia porni iar în larg.

După ce pluti câteva zile pe marea cea albastră şi liniştită, Mehmet văzu că straiele tinerilor se cam murdăriseră. Atunci găsi cu cale că ar fi trebuit să facă un mic popas şi să tragă corabia la mal, iar aici tinerii să-şi spele hainele.

Aşa şi făcu. Tinerii şi tinerele fete se apucară de spălat, iar Mehmet, având puşca la spinare şi un paloş în mână, plecă să colinde prin împrejurimi. Când mergea el aşa, auzi parcă nişte scâncete de copil, se uită în jurul său şi văzu cu uimire că ţipetele veneau din partea unde se găsea un copac bătrân şi gros. Se căţără în copac şi aci găsi cinci puişori care plângeau ca şi oamenii.

– Vai de mine, bieţii de voi, de ce-oţi fi plângând?

– Cum să nu plângem, îi răspunseră puişorii, iată, în fiecare an mama noastră, pasărea cea uriaşă, scoate cinci pui şi îi lasă în cuib. În timp ce ea este plecată după hrană, vine la cuib un balaur cu şapte capete şi mănâncă puii. Suntem tare speriaţi, aşteptăm să vină balaurul şi să ne înghită şi pe noi.

– Nu mai plângeţi, micuţilor, le spuse Mehmet cu un glas blând. Am să vă scap eu de balaurul cel lacom. Unul dintre voi să mă ascundă sub aripile sale şi când balaurul va veni, eu am să ies să mă lupt cu el.

Nu trecu mult şi iată că sosi, şuierând pe cele şapte guri, balaurul cel fioros. Mehmet ieşi deodată din ascunzătoarea sa şi, dintr-o singură

lovitură, izbuti să taie cele şapte capete ale balaurului, cu paloşul său.

Puişorii, văzând că balaurul este mort, nu ştiură cum să-i mulţumească lui Mehmet. Bucuria lor era fără margini. Deodată începu să bată un vânt călduţ, călduţ.

– Ce este cu vântul ăsta călduţ? întrebă Mehmet.

– Ce să fie, îi răspunseră puişorii, mama noastră şi-a întins aripile şi zboară spre noi.

Apoi începu să plouă.

– Astea sunt lacrimile mamei, spuseră iar puişorii, plânge pentru noi. Ea crede că ne-a mâncat balaurul şi că nu ne mai găseşte în cuib.

Apoi puii îl acoperiră pe Mehmet cu aripile lor, şi peste puţin sosi pasărea uriaşă. Când văzu că puişorii ei trăiesc, iar lângă copac se află mort balaurul, începu iar să plângă, însă de astă dată de bucurie.

– Puişorii mei dragi, spuneţi-mi cine v-a scăpat de balaur? Cine v-a făcut acest mare bine?

– Cine putea să ne scape, decât vânătorul Mehmet? răspunseră puişorii.

– Încotro a plecat, aş vrea să zbor după el şi să-i mulţumesc.

Pasărea-mamă zbură în partea în care îi arătaseră puii, dar nu-l găsi pe Mehmet şi se întoarse.

– Încotro a luat-o? întrebă pasărea din nou.

– Spre Soare-Răsare.

Zbură ea spre Soare-Răsare, dar nu-l găsi. Mai scrută niţel zarea, dar nu dădu peste nimeni. Se-ntoarse şi iar îşi întrebă puii încotro a plecat vânătorul Mehmet.

– Dacă-ţi vom arăta pe unde a luat-o, tu sigur că ai să-l înghiţi, îi spuseră puişorii.

– N-am să-l mănânc, făgădui pasărea.

Dar vânătorul Mehmet nici n-apucă bine să iasă de sub aripile puilor, că pasărea făcu deodată hap!... şi-l înghiţi pe loc. Puişorii începură să plângă, dar mama lor îl scoase afară din cioc mai arătos şi mai voinic decât fusese înainte.

– Vânătorule Mehmet, vorbi pasărea uriaşă, tu mi-ai făcut un mare bine, mi-ai salvat puişorii, spune-mi cumva de ai vreo dorinţă ca să ţi-o îndeplinesc.

– Nu, zise Mehmet, nu-ţi cer nimic, vreau numai să te întreb ceva.

– Chiar dacă ai să mă întrebi, la ce are să-ţi folosească răspunsul meu? Mai bine iată două

pene din aripa mea şi, ori de câte ori o să ai nevoie de ajutorul meu, lipeşte aceste pene una de alta şi, oriunde ai fi, oriunde te-ai afla, eu am să-ţi vin într-ajutor.

La plecare, Mehmet întrebă pasărea dacă nu cumva ştie în ce parte se află ţara frumoasei Anger. Pasărea însă nu ştia. Mehmet mulţumi pentru cele două pene şi plecă la corabia sa.

În timp ce Mehmet se luptase cu balaurul, în timp ce stătea de vorbă cu pasărea cea uriaşă şi cu puişorii ei, tinerii care rămăseseră pe corabie îşi terminaseră treburile şi acum îl aşteptau. Când Mehmet se întoarse, se urcară pe corabie şi iarăşi începură să plutească. Şi cum era un vânt puternic pe mare, călătoriră repede şi după iarăşi câteva zile văzură pe malul mării un peşte mare şi lung, care ţinea coada în apă, iar cealaltă jumătate dinspre cap o avea pe uscat.

– Vânătorule Mehmet, auzi el deodată, vino, rogu-te, de mă scapă şi aruncă-mă în apă. Poate am să-ţi fiu şi eu de folos cândva.

Apropiară corabia de mal şi cei patruzeci de tineri voinici apucară peştele de coadă şi-l aruncară în mare.

– Spune-mi, Mehmet, ai cumva vreo dorinţă? îl întrebă peştele pe Mehmet.

– Ce pot să-ţi cer? îi răspunse Mehmet. Cum poate să mă ajute pe mine un peşte?

– Totuşi să ştii că eu am să te scap de la un mare necaz. Ţine de la mine doi solzi şi, de câte ori vei avea nevoie de mine, tu loveşte aceşti doi solzi şi eu voi veni în ajutorul tău.

Mehmet luă solzii, se urcă apoi pe corabie şi iar îşi văzu de drum.

După o călătorie foarte lungă, ajunseră în ţara preafrumoasei Anger, ba chiar în oraşul unde locuia ea. Acest oraş era vestit pentru oamenii săi foarte darnici şi foarte curioşi.

Se minunară mult locuitorii oraşului când văzură o corabie numai de aur. Se răspândi vestea în tot oraşul despre măreţia acestei corăbii. În fiecare zi, în jurul corăbiei se adunau o mulţime de gură-cască: toţi veneau să vadă minunea. Tinerii şi fetele coborâră pe uscat şi plecară să se plimbe prin oraş. Mehmet însă nu ieşi nicăieri, ci rămase pe corabie, aşteptând clipa când o va putea răpi pe Anger. În timp ce se plimbau prin oraş, tinerii făceau şi cumpărături, plătind de cinci ori mai mult pentru fiecare lucru cumpărat. Şi aşa s-a dus vestea corăbiei de aur şi a tinerilor plini de aur până la seraiul padişahului.

Într-o zi, padişahul, neavând ce face, îi spuse împărătesei:

– Hai să mergem să vedem şi noi corabia cea lăudată şi pe flăcăii cei darnici, să vedem ce fel de oameni sunt şi de unde au ei aşa de mult aur, de fac aşa mare risipă şi dau totdeauna mai mult decât trebuie.

– Bine, preamărite padişah, să mergem, îi răspunse împărăteasa.

Se urcară într-o trăsură trasă de patru armăsari negri ca noaptea şi plecară spre locul unde se oprise corabia. Ajungând aci, se urcară pe corabie şi rămaseră pironiţi locului când văzură toate cele de pe corabie. Padişahul se duse în camera flăcăilor cu care se înveseli straşnic, iar împărăteasa veni în camera fetelor şi luă parte la cânturile şi dansurile lor. Erau veseli cu toţii. De atâta veselie uitară chiar că trebuie să se întoarcă înapoi la serai. Abia a doua zi, la vremea prânzului, sosiră şi ei la palat. Aci, fata lor, Anger, care îi aştepta, ieşi să-i întâmpine, zicându-le:

– Vai, tată şi mamă, ce s-a întâmplat de aţi întârziat atât?

– Am fost şi noi să vedem corabia cea de aur, care a poposit în oraşul nostru. Şi era aşa de

minunat acolo totul, de parcă am zis că suntem în rai. Ba am uitat şi să ne întoarcem.

– Sunt şi eu curioasă să văd corabia, zise fata către părinţi.

– Du-te, copila mea, plimbă-te şi admiră şi tu corabia cea de aur, îi spuse împăratul.

Fata nici n-aşteptă să i se spună de două ori. Îi ceru slujnicei s-o însoţească, se urcă în trăsură şi mânară caii spre corabie. Aci fu întâmpinată cu mare cinste. Prinţesa intră mai întâi în camera fetelor. Fu tare încântată de bogăţiile ce le văzu aici, de cântecele şi dansurile fetelor şi uită să se întoarcă la palat.

În timpul nopţii, când luna începu să se oglindească în apele mărilor, Mehmet porunci oamenilor săi să ridice ancora şi să apuce drumul spre casă.

Slujnica rămăsese la mal; văzând ce se întâmplase, alergă într-un suflet şi spuse padişahului că prinţesa Anger a fost răpită. Cum auzi padişahul una ca asta, se înfurie tare şi trimise pe loc în urmărirea fugarilor zeci de corăbii.

Anger, văzându-se răpită, tăcu şi lăsă corabia să-şi vadă de drum. După puţin timp se furişă din camera unde se găsea şi, fără să fie

zărită de nimeni, aruncă în valurile mării un pieptene pe care-l avea la ea. Numai ce atinse pieptenele fundul mării, că se opri pe loc corabia. Dar Mehmet, care nici o clipă n-o slăbise din ochi, şi văzuse pieptenele pe care îl aruncase în mare, îşi dete cu părerea că pieptenele era vrăjit şi se gândea cum să-l scoată. Atunci îşi aduse aminte de pasărea care îi dăruise penele. Le lovi una de alta şi pe loc apăru pasărea cea uriaşă, mama puişorilor.

– Ce doreşti, stăpâne? îl întrebă ea.

– Adu-mi, de poţi, de pe fundul mării, pieptenele pe care l-a aruncat acolo frumoasa Anger.

Pasărea îşi luă zborul şi numai după câteva clipe se-ntoarse cu pieptenele în cioc. Corabia o porni din nou. Anger, care între timp se împrietenise cu fata vizirului, o trimise să vadă dacă merge corabia ori stă pe loc. Aceasta se-ntoarse şi spuse prinţesei că corabia merge mai repede ca înainte.

Frumoasa Anger ieşi iar din camera sa, se uită în jur şi, crezând că n-o vede nimeni, scoase din deget un inel pe care-l aruncă în mare. Corabia se opri din nou. Mehmet văzu şi această ispravă. Atunci îşi aduse aminte de solzii peştelui. Îi lovi şi iată că apăru peştele:

– Ce treabă ai cu mine, stăpâne? îl întrebă pe Mehmet.

– Frumoasa Anger a aruncat în mare un inel. Caută-l şi adu-mi-l cât poţi de repede!

Peştele dispăru în apă şi, cât ai clipi din ochi, sosi cu inelul în gură. Mehmet îi mulţumi, luă apoi inelul şi-l puse în deget. Corabia o porni iar, de astă dată parcă mai repede.

Scăpară de urmăritori, trecură de hotarul preafrumoasei Anger şi, cum vântul i-a ajutat la mers, se întoarseră cu sănătate în ţară. Padişahul zări corabia care se apropia.

– Vezi, vizirule, îi spuse el credinciosului său, mulţumesc lui Allah că i-a ajutat vânătorului Mehmet s-o răpească pe Anger şi să mi-o aducă. Tu spuneai că el nu se va mai întoarce.

Corabia se opri la mal. Fetele şi flăcăii coborâră de pe corabie şi plecară voioşi pe la casele lor. Mehmet o luă pe prinţesă cu el şi o duse padişahului. Padişahului îi plăcu această fată gingaşă şi dori s-o ia de nevastă cât mai repede. Dar Anger nu dorea deloc una ca asta şi căuta să-l amâne pe padişah cu fel şi fel de minciuni. Zilele treceau. Vizirul mai scorni un alt vicleşug şi veni iar la padişah.

– Luminate padişah, Mehmet iar se laudă că ar putea să-ţi aducă pasărea măiastră, pe Zemzer din munţii Kap. Pasărea aceasta cântă în şaptezeci şi două de graiuri, are o voce minunată şi desigur că te-ar veseli mult.

Padişahul, auzind şi aceste vorbe, iar porunci ca Mehmet să poftească la palat.

– Vânătorule Mehmet, îi zise padişahul, mi-a spus cineva că te-ai fi lăudat că poţi să-mi aduci pasărea Zemzer din munţii Kap, care îmi va lumina cu cântecele sale anii ce îi mai am de trăit. Deci îţi poruncesc ca în patruzeci de zile să mi-o aduci la palat, de nu, unde-ţi stau picioarele îţi va sta şi capul.

Mehmet se întoarse acasă abătut din cale-afară. Îi povesti maică-si pentru ce fusese chemat din nou la palat.

– Fiule, îi spuse maică-sa, încercarea la care eşti pus acum nu este mai grea şi, dacă ai noroc, şi de astă dată ai să sfârşeşti treaba cu bine. O să se termine odată toate aceste chinuri ce se abat pe capul tău şi s-or închide gurile rele ce nu ne lasă să trăim în linişte. Tu du-te iar la padişah şi cere-i corabia de aur cu care ai adus-o pe Anger şi mai cere-i patruzeci de voinici. Cu ei vei porni

spre munţii Kap, dar trebuie să fii foarte atent, atunci când te vei apropia de munţii Kap, să te uiţi bine la pasăre şi, dacă o vezi cu ochii închişi, să nu cumva să te apropii de ea. Dacă însă o găseşti cu ochii deschişi, atunci apropie-te de ea şi răneşte-o la o aripă. Pasărea Zemzer de durere nu va mai putea zbura, se va roti ce se va roti în înaltul cerului şi când nu va mai avea puteri va cădea pe corabia ta. Atunci voi o veţi prinde, o veţi lega bine şi vă veţi întoarce cu ea la padişah.

Mehmet veni iar la padişah şi-i ceru acestuia corabia de aur şi patruzeci de voinici. Toate fiind pregătite, Mehmet şi voinicii plecară, luând calea spre munţii Kap.

Lungă le fu călătoria aceasta. Plutiră pe mare zile şi săptămâni în şir până ce ajunseră în munţii Kap, unde se găsea pasărea. Mehmet coborî de pe corabie şi plecă în căutarea ei. O zări stând cu ochii deschişi pe o stâncă. Însemna că doarme. Atunci Mehmet porunci să întoarcă corabia, îşi puse puşca la ochi şi trase. Pasărea fu rănită, îşi luă totuşi zborul, dar nu putu ajunge departe, căci căzu pe corabie. Mehmet şi cei patruzeci de flăcăi o legară bine şi apoi porniră din nou spre casă.

Padişahul iar zări corabia. După ce o traseră la mal, voinicii luară cu ei pasărea cea măiastră şi o duseră în faţa padişahului. În numai câteva zile, rana păsării se vindecă. Începu să cânte. Şi cânta aşa de plăcut, încât toţi cei ce treceau pe lângă ea trebuiau s-o asculte. Cânta şi cântece vesele şi triste.

Padişahul era mereu nemulţumit. Voia cu tot dinadinsul s-o ia de nevastă pe Anger, dar fata îl tot amâna de azi pe mâine. În cele din urmă ea îi spuse astfel padişahului:

– Preamărite padişah, dacă doreşti aşa de mult ca să mă iei de nevastă, tu trebuie să te lupţi cu mine. Dacă eu te voi învinge, am să te omor, iar dacă eu voi fi cea învinsă, atunci chiar a doua zi vei începe pregătirile de nuntă.

– Aşa să fie, precum doreşti tu, prea-frumoasă fată. Sunt gata să fac orice pentru tine, îi spuse padişahul.

Începu lupta. Se luptară ei ce se luptară, aşa cum numai voinicii ştiu a se lupta, şi în cele din urmă iată că birui Anger.

Mehmet, auzind despre vitejia fetei şi despre condiţia pusă de ea, veni şi el să-şi încerce puterea şi să se lupte cu Anger.

Mehmet, fiind un vânător puternic, care de multe ori cărase în spinarea sa urşi şi porci mistreţi, fiind şi mai îndemânatic, încheie lupta învingând-o pe Anger. Aşa că ea trebui să-i fie soţie. Apoi Mehmet deveni şi padişah, iar vizirul care mereu îi dorise moartea fu aspru pedepsit.

Şi se spune că a avut loc o nuntă mare, mare, la care fură invitaţi părinţii frumoasei Anger, toate păsările cerului, toate vieţuitoarele pădurii şi toţi peştii mărilor. Iar mama cea blândă a lui Mehmet îşi binecuvântă fiul, dorindu-i multă sănătate şi să rămână bun la suflet aşa cum fusese până atunci.

Povestea unui cocoş

TRĂIA ODATĂ o bătrână singură pe lume. Adică, la drept vorbind, nu era de tot singură. Avea şi ea un cocoş. Unul roş. Cu el vorbea, cu el se sfătuia, cu el îşi împărţea şi pâinea, şi grijiile gospodăriei. Şi o ajuta cocoşul la treburi mai abitir ca un om. Până şi vreascuri din pădure tot el îi aducea. Nu ştiu cum făcea, dar izbutea în toate.

Într-o zi, băbuţa scotoci prin tot bordeiul, doar-doar o mai găsi vreun lucru de vândut, să-şi facă rost de ceva bani, că iarna bătea la uşă şi ei n-aveau de nici unele. Şi tot căutând şi căutând, găsi într-un ungher o şa scâlciată şi crăpată ca vai de ea. O luă şi o scoase afară, în curticică, şi atât o şterse de praf, atât o unse şi o lustrui, că nici nu-şi dădu seama când se făcu noapte. Atunci se grăbi să se ducă la culcare, căci a doua zi era târg şi voia să meargă şi ea, cu şaua.

Dis-de-dimineaţă, când se trezi, îngheţă în aşternut: nu auzise cântatul cocoşului, ca de obicei. Alergă năucă la coteţ, coteţul – pustiu. Răscoli curticica, răscoli bordeiul, nici urmă de cocoş. Ba, ca necazul să-i fie mai mare, şi şaua pierise. Găsi doar opaiţul – pe care, pesemne, de oboseală, îl uitase afară – şi atâta tot.

Încredinţată că un om hain îi furase peste noapte şi cocoşul şi şaua, bătrâna începu să bocească. Şi boci, şi boci până nu mai avu nici lacrimi, nici glas. Se târî cum putu în bordei şi boli de inimă rea.

În vremea asta, oare ce se petrecuse cu cocoşul?

Când mijiseră zorile, se sculase, dar, aruncându-şi ochii în curticică, îi pierise pofta de cântat: opaiţul era răsturnat, iar şaua, nădejdea bătrânei pentru iarnă, era făcută scrum. Ca să-şi ferească stăpâna de supărare, cocoşul, nici una, nici două, trase cu ciocul un sac, vârî şaua arsă în el şi, după ce îndreptă opaiţul, pe-aci ţi-e drumul! Tocmai la târg se mai opri. Aici aşteptă, aşteptă printre ceilalţi negustori până ce un bogătan prinse să-l iscodească:

– Ai ceva de vânzare în sac?

– Am! se grăbi să răspundă cocoşul.

– Ce?

– Dacă te uiţi, e cărbune. Dacă nu te uiţi, e aurul cel mai curat.

– Şi cât vrei pe marfa ta?

– Sacul ăsta plin cu bani.

Crezând că-i vorba de cine ştie ce lucru fermecat, care-o să-i sporească şi mai mult avutul, bogatul nu stătu o clipă pe gânduri. Se duse într-un suflet acasă, puse bine şaua şi, umplând la loc cu bani sacul, îl dădu cocoşului, care-şi luă pe dată tălpăşiţa. Când se dumiri omul c-a fost tras pe sfoară, pe cocoş ia-l de unde nu-i! Ce, doar un cocoş roş există pe lume?!

Iar bătrânei nu-i veni să creadă, când îşi văzu cocoşul din nou acasă, ba încă şi c-un sac plin cu bani. De-atunci bordeiul li se umplu de bunăstare. Căci banii i-au închis frumuşel într-un sipet şi când îi îmbulzeau nevoile, deschideau sipetul şi luau de acolo cât aveau nevoie.

Şi aşa trăiră ei deasupra necazurilor, câte zile mai avură: multe, ori puţine, asta numai ei ar fi putut să vă spună.

Întâmplare cu o oaie şchioapă

O FEMEIE SURDĂ prăşea odată la câmp, ţinându-şi copilul într-o legătură în spinare, când se apropie de ea un bărbat şi el cam tare de ureche, care-şi pierduse oile. Ajungând lângă ea, omul îi dădu bineţe şi-i zise:

– Ascultă, n-ai văzut cumva trecând pe-aici nişte oi? Dacă mi-arăţi încotro au apucat-o, am să-ţi dau oaia mea cea şchioapă.

Femeia crezu că omul vrea să ştie pe unde trece hatul ogorului ei şi-i răspunse binevoitoare, arătând cu degetul:

– Ogorul nostru se întinde până la locul acela. De acolo începe ogorul altui om.

Omul înţelese că femeia i-a arătat încotro au luat-o oile. Porni şi el într-acolo şi într-adevăr îşi găsi oile. Bucuros că femeia îl îndreptase bine, omul luă oaia cea şchioapă şi i-o aduse:

– Dumnezeu să te binecuvânteze, zise omul întinzându-i oaia. Când m-am dus acolo unde mi-ai arătat, mi-am şi găsit oile. Şi acum, fiindcă ţi-am făgăduit, îţi dăruiesc această oaie şchioapă.

Dar femeia, neauzind ce spune, crezu că omul o învinuieşte de a fi frânt piciorul oii şi-i strigă supărată:

– Cum aş fi putut să-i frâng eu piciorul, când nici măcar n-am zărit-o?

Văzând cum s-a supărat femeia, omul înţelese că aceasta vrea să-l ducă la judecător şi-i răspunse oţărât:

– Bine, haidem, dacă ţii atât de mult!

Şi porniră amândoi la judecător.

– Ei, care vă e pricina? îi întrebă judecătorul.

– Pierdusem oile şi am plecat să le caut, începu omul să-i povestească. Pe un ogor văzui pe această femeie. M-am apropiat de ea şi i-am zis: „Dacă ai văzut oile mele şi-mi arăţi încotro au luat-o, îţi dau o oaie şchioapă". Ea mi-a arătat cu degetul încotro mi s-au dus oile, iar eu am plecat într-acolo şi le-am găsit. M-am ţinut de făgăduială şi i-am adus oaia cu piciorul frânt. Dar ea s-a supărat şi mi-a zis: „Ne înţelesesem că o să-mi dai o oaie sănătoasă. Ce să fac eu acum cu una

şchioapă? Hai la judecător". Şi iată că am venit la domnia-ta ca să ne faci dreptate.

Judecătorul se întoarse apoi către femeie:

– Să ascultăm acum ce poţi răspunde la toate acestea?

– Eu prăşeam la câmp. M-am pomenit cu omul acesta că vine la mine şi spune: „Tu ai frânt piciorul oii mele! Hai la judecător!" Cum aş fi putut să-i frâng piciorul oii, când nici măcar n-o văzusem?

În timp ce femeia spunea acestea, judecătorul, care era şi el surd, văzu copilul. Atunci el înţelese că femeia a venit aici să se judece cu bărbatul ei, care nu-i dă bani pentru hrana copilului. Se întoarse deci către bărbat şi-i zise:

– Ce s-o mai lungim atâta! E copilul tău, îţi seamănă leit. De aceea eşti dator să-l hrăneşti şi să-l creşti.

Povestea nu mai spune ce au înţeles cei doi, dar au trebuit să plece, nedumeriţi de tot ceea ce li se întâmplase în acea zi şi neştiind căruia dintre ei judecătorul îi dăduse dreptate.

CUPRINS

Petre Ispirescu
Balaurul cu şapte capete / 5
Fata moşului cea cu minte / 14
Cele trei rodii aurite / 22

Poveşti meglenoromâne
Omul sărac şi şarpele / 37
Trei fraţi şi un balaur / 39
Omul din iad / 46
Poveste cu o babă şi scroafa ei / 50

Poveste bielorusă
Moşul şi ginerii săi / 54

Poveşti ucrainene
Corabia zburătoare / 58
Împăratul pădurii / 70

Poveşti din Pamir
Inelul fermecat / 81
Prinţul şi pasărea Simorgh / 96

Poveşti birmaneze
Pescarul şi tăietorul de lemne / 108
Cleştele fermecat din Pagan / 112

Poveste tătară
Vânătorul Mehmet / 116

Poveste turcă
Povestea unui cocoş / 136

Poveste etiopiană
Întâmplare cu o oaie şchioapă / 139

PĂRINŢI ŞI BUNICI,

Pe lângă integrala basmelor lui Creangă, Andersen, Perrault, Grimm, Hauff etc., Studioul audio al Editurii Ion Creangă vă pune acum la dispoziţie îndrăgita colecţie ***Poveşti nemuritoare*** pe casete audio.

Pentru a nu pierde nici un număr, comandaţi direct de la editură cărţile şi casetele audio cu ***Poveşti nemuritoare***.

Contravaloarea timbrului literar,
reprezentând 2% din preţul de vânzare cu amănuntul,
se va vira la Uniunea Scriitorilor din România,
cont virament nr. 45106262,
banca: B.C.R. – S.M.B.

Redactor: **Maria Morogan**
Tehnoredactor: **Aura Iordache**
Culegere şi paginare computerizată:
Evelina Avramescu

ISBN 973-25-0607-5